

Новини ▶ 9

Общината се отказа и от по-скъпата "синя" зона

Новини ▶ 8

От Правец до черното злато

▶ Официално Валентин Златев е мениджърът на "Лукойл-България". Неофициално обаче той е много повече от това

Пари

BONNIER
pari.bg

Понеделник

21 март 2011, брой 54 (5113)

USD/BGN: 1.38417

▼ -0.89%

Българска народна банка

EUR/USD: 1.41300

▲ +0.90%

Българска народна банка

Sofix: 432.39

▼ -0.63%

Българска фондова борса

BG40: 131.33

▲ +0.74%

Българска фондова борса

цена 1.50 лева

9 770861 560012 >

Скъпото сбогуване с Кадафи

СНИМКА REUTERS

Военната операция срещу либийския диктатор ще струва на Запада милиарди долари, ще оскъпи петрола и ще повиши инфлацията. Дългосрочно обаче отстраняването на Муамар Кадафи си струва тази цена ▶ 6-7

Новини ▶ 4

Правителството ще предприеме мерки за намаляване цената на дизела

Компании ▶ 11

Холандска компания инвестира 50 млн. EUR в соларен парк край Девня

Технологии ▶ 20

От търговете за ефирни честоти печелят само най-големите оператори

2 РЕДАКЦИОННА

Печеливш
Мирко Цветкович

S&P повиши кредитния рейтинг на Сърбия с една степен до ВВ. Агенцията мотивира решението си с повишената политическа и икономическа стабилност в страната, която се управлява от Мирко Цветкович. Рейтингът обаче може да бъде понижен, ако има съществени политически промени след парламентарните избори през 2012 г., които да доведат до изоставяне на фискалните цели, предупреждават от агенцията.

Губещ
Робърт Бенмоше

Американската застрахователна компания American International Group Inc. (AIG), която се управлява от Робърт Бенмоше, обяви, че очаква да изплати 1 млрд. USD за застраховки само за първото тримесечие. Причината за този голям размер на обезщетенията са бедствията - земетресението в Нова Зеландия, наводненията в Австралия, зимните бури в САЩ и земетресенията в Япония. Само японското бедствие ще коства на компанията 700 млн. USD.

Мнения

► По темата "Международна коалиция атакува либийския режим". Саркози е обиден на Кадафи. Полковникът нарича Сарко "Мишок" и му подхвърля пари. Докъде е стигнало приятелството им, но със сигурност Мишока е перфориран. Бугалите САЩ и Англия се хвърлиха в личните отнoшения между арабина и евреина. Демократична и богата България ще наблюдава сеира. И правилно. Честита демократия на Либия.

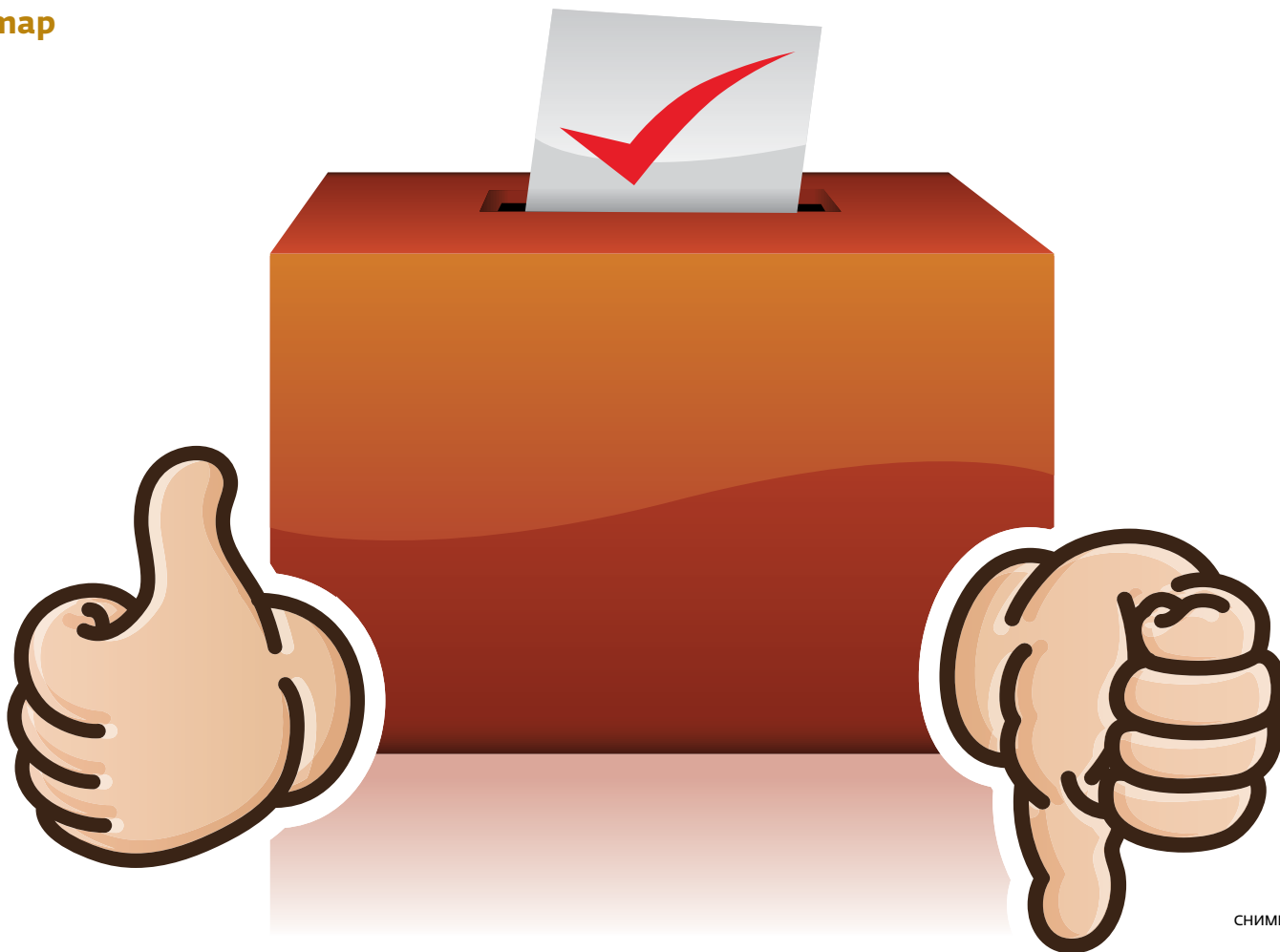
Зенга

► Не се бой, либийски петрол. ООН е тук да те спаси!

Komrade

Коментар

СНИМКА SHUTTERSTOCK

За кой сме гласували

pari.bg Топ 3

1 "Газпромнефт" увеличава дела си в НИС. Сделката за 5.15% от акциите на компанията е на стойност 40 млн. EUR.

2 Wikileaks: Имунитетът на организираната престъпност е най-големият проблем на България. Това е заключението на бившия посланик на САЩ Джеймс Пардю.

3 Икономиката продължава да потъва. Двоен дефицит заплашва България, смята председателят на БСК Божидар Данев.

Да решиш днешните проблеми с вчерашния си враг номер 1. Това е новата тактика на държавата. Ако до вчера Алексей Петров беше основен противник на правителството, то днес той е съюзник - дава предложения, анализира и взема решения за основните проблеми - заплатите и пенсията на хората. Участва най-активно в тристранния съвет. Така бившият арестант и ексслужител на ДАНС вече е официален партньор на кабинета.

Само допреди няколко месеца бившият съветник в ДАНС и арестуван при операция "Октопод" Алексей Петров публично обвини Борисов, че той стои зад агентата срещу него през 2002 г. А в събота той седна на една маса със Симеон Дянков и Тотю Младенов. Преди дни икономическият министър Трайчо Трайков каза, че нещо не е наред (по повод цените на горивата). Прав е. Наистина много неща не са в ред в България.

Рагослава Димитрова
radoslava.dimitrova@pari.bg

„**Да решиш днешните проблеми с вчерашния си враг номер 1. Това е новата тактика на държавата**“

Това го доказва и последният доклад на бившия посланик на САЩ в България Джеймс Пардю от 7 юли 2005 г., публикуван в сайта Wikileaks. Докладът е посветен на българската организирана престъпност и международните криминални групи с българско участие. В доклада на Пардю се появяват и имената на бившите съдружници на премиера Бойко Борисов Румен Николов-Пашата и кой - Алексей Петров, наред с бизнесмените, натрупали капитал по времето на прехода, Гриша Ганчев, Васил Божков, Петър Манджуков, Валентин Златев, Тодор Батков, Илия Павлов, Георги Илиев, евродепутата от "Атака" Слави Бинев.

А иначе в доклада пише до болка познатите истини - Илия Павлов и Емил Кюлев са участвали във финансирането на кампанията на НДСВ през 2001 г. Лидерът на ДПС Ахмед Доган не криел близостта си с боса на "Мултигруп". По-интересното е,

че в доклада няма и дума за тогавашния главен секретар на МВР Бойко Борисов. Да спрем дотук с историческата справка за България и да се върнем в настоящата реалност.

След появата на Алексей Петров на **тристранка** изниква въпросът - българите за него ли са гласували. Каква е тази тристранка. Тя въобще трябва ли на България. Правителството кой слуша - синдикатите или бизнеса. Досега примерите показват, че синдикалните организации са погръмогласни и кабинетът тях чува по-добре. Каква е обаче другата алтернатива - да се чуе гласът на бизнеса. Но на кой бизнес. Сивият. Този, който се представява от "трактори", бивши съветници и арестанти. Това е всъщност българският бизнес, който движи икономиката напред.

Прав е министър Трайков, като казва, че у нас нещо не е наред. Нещата са напълно сбъркани. ■

Пари
НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВСЕКИДНЕВНИК
WWW.PARI.BG
УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161
София 1202
e-mail: office@pari.bg
информация: 4395800
Издава
Бизнес Медиа Груп ЕАД,
част от Bonnier Business Press

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР И ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Лилия АПОСТОЛОВА
4395802
liliia.apostolova@pari.bg
МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА
Станислава АТАНАСОВА
4395851
stanislava.atanaska@pari.bg

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП
Зам. главен редактор
Иван БЕДРОВ - 4395838
ivan.bedrov@pari.bg

Визуален редактор
Албена ПИНО - 4395845
albena.pino@pari.bg

ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ
Филipa РАДИОНОВА - 4395866
philippa.radianova@pari.bg
Дарина ЧЕРКЕЗОВА - 4395877
darina.cherkezova@pari.bg
Красимира ЯНЕВА - 4395876
krasimira.yaneva@pari.bg
Ани КОДЖАИВАНОВА - 4395845
ani.kodzhaivanova@pari.bg

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ
Мирослав ИВАНОВ - 4395894
miroslav.ivanov@pari.bg

Атанас ХРИСТОВ - 4395818
atanas.hristov@pari.bg
Георги ГЕОРГИЕВ - 4395868
georgi.georgiev@pari.bg
Георги ПАНАЙОТОВ - 4395871
georgi.panayotov@pari.bg
Пламен ДИМИТРОВ - 4395857
plamen.dimitrov@pari.bg

ТЕНДЕНЦИИ
Билиана ВАЧЕВА - 4395866
biliana.vacheva@pari.bg
Рагостина МАРКОВА - 4395860
radostina.markova@pari.bg

Елена ПЕТКОВА - 4395857
elena.petkova@pari.bg
Рагослава ДИМИТРОВА - 4395823
radoslava.dimitrova@pari.bg
Теодора МУСЕВА - 4395876
teodora.mousseva@pari.bg

PARI.BG
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865
maria.veromirova@pari.bg
Иглица ФИЛИПОВА - 4395867
iglika.philipova@pari.bg
Елена ПУЛЧЕВА - 4395877
elina.pulcheva@pari.bg

ФОТОРЕДАКТОР
Марина АНГЕЛОВА - 4395879
marina.angelova@pari.bg
ДОКУМЕНТАЦИЯ - 4395884
РЕКЛАМА - 4395872, 4395891
факс 4395826
АБОНАМЕНТ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
4395835, 43 95 836
СЧЕТОВОДСТВО - 4395815
ПЕЧАТ: Печатница София ЕООД
ISSN 0861-5608

BONNIER

Цитат

„Моите шофьори от НСО са много добри професионалисти, по-сигурен съм само когато кара жена ми

► **Трайчо Трайков**, министър на икономиката, енергетиката и туризма, прег bTV

Число на деня**210**

► хил. фирми у нас, които са регистрирани по Закона за ДДС, трябва да вържат касовите си апарати с НАП. Крайният срок е 30 септември 2011 г.

Прогнози на "Макро Уоч"**Инфлацията се качва заради печатането на пари**

Тя може да бъде ограничена само с реформи, смятат икономисти

Има само един начин, по който българското правителство може да отговори на нарастващата инфлация и това за реформите. Около тази теза се обединиха икономистите от "Макро Уоч". Факторите, които наливат инфлация (поскъпващия петрол и храните), са външни и на тях не може да им влияем, така че единственото нещо, което правителството би могло да направи, е да подкрепи конкуренцията и реформите, каза Георги Ангелов от "Отворено общество". А не да се предлагат популистски мерки за регулиране на цените, което пък ни връщало 20 години

назад, каза още Ангелов.

Сега инфлацията у нас е около 5%, но тя ще продължи да се качва заради печатането на пари от страна на водещите централни банки, обясни икономистът Петър Чобанов. Заради бедствието в Япония и местната централна банка също се е включила в печатането на пари, обясни още той.

Преспано време

Заради бездействието на кабинета на практика 2010 г. е била загубена за България, категоричен е Ангелов. По думите му вече се наблюдават плахи признаци за възстановяването на икономиката ни през първите месеци на годината, но все още е твърде рано за оптимизъм. Той предупреди, че ако и тази година не се предприемат реформи за-

ради изборите, това може да влоши, вместо да подобри икономическата ситуация.

Има вариант 2011 да бъде годината на възстановяването на икономиката ни. Но има риск да се сблъскаме с предизвикателството "инфлация". Особено след ударите над Либия.

Без паника, моля

Според Георги Ганев от Центъра за либерални стратегии инфлацията у нас не е повсеместна, а е съсредоточена само в няколко сектора - храни и транспорт. Той допълни, че сега тя не е толкова висока, колкото е била през 2007 г., разликата отпреди 3 години е, че тогава хората са потребявали заради по-високите си доходи и не са се впечатлявали толкова от вдигането на цените. Сега обаче ситуа-

цията е различна, тъй като безработицата остава висока и хората са ограничили харченето. Именно затова и поскъпването на живота води до протести и негодувания, уточни още Ганев.

Българското правителство се фокусира върху външните проблеми и не прави нищо за решаването на вътрешните, смята Георги Прохаски от Центъра за либерални стратегии. Според него обещанията на кабинета да намали административната тежест за бизнеса така и не са били изпълнени.

У нас разрешителните и регистрационните режими остават високи в сравнение с останалите страни в ЕС. За сметка на това обаче държавните такси са скочили над 70% за последните 6 години, каза още Прохаски.

Биляна Вачева

► **Целта на правителството трябва да е балансиран бюджет, а не дефицит, смята икономистът Петър Чобанов (горе вляво)**

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

Неделна среща

► Президентът Георги Първанов си тръгна малко след като започна пресконференцията на Гражданско движение "АБВ"

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

В броя четете още**Компании ► 15**

Банковият регулатор на ЕС обеща по-строги стрес тестове през 2011 г.

Профил ► 22-23

Банките не са бизнес само за мъже

Директорът на МКБ Юнионбанк Мария Илиева разчупва клишето за мъжкия свят на парите

МКБ Unionbank
Специално за теб

Ипотечният кредит е нещо твърде важно за реклама във вестник.

Заповядайте да го обсъдим с нужното внимание в МКБ Юнионбанк.

Тук ще ви кажем само няколко от предимствата на ипотечен кредит Домът:

- финансиране до 90%
- без такса за кандидатстване до 30 април 2011г.
- безплатни застраховки Живот, Имот и Безработица

За всеки отпуснат кредит ще засадим едно 🌲, с което вие ще станете съпричастни към зелената ни кампания „От теб зависи какъв отпечатък ще оставиш“

www.unionbank.bg

☎ 0700 12 200

Кабинетът ще предприеме мерки за намаляване цената на дизела

Според Симеон Дянков може биокомпонентът в дизеловото гориво да отпадне за определен период

Правителството работи по различни варианти за намаляване цените на горивата. Според финансовия министър Симеон Дянков има възможност да бъдат намалени цените на дизеловото гориво. След като стана ясно, че акцизът върху горивата няма как да бъде намален, защото е минималният за ЕС, държавата може да понижи до 10 стотинки на литър цената на дизела, ако приеме определени мерки. Във вторник ще стане ясно и какви точно ще са те. Сред обмисляните са да отпадне биокомпонентът в дизеловото гориво или да се намали акцизът.

Още варианти

По думите на Дянков европейските директиви позволяват биокомпонентът да отпадне, но е възможно само акцизът върху него да бъде променен. Като по-вероятен обаче финансовият министър вижда варианта за известно време биокомпонентът да отпадне. Промяна може да има и в условията за поддържане на задължителни резерви от гориво.

За разлика от дизела обаче бензинът у нас е най-евтиният в Европа. Това показва и бюлетин на Европейската комисия от началото на март. Според икономиста Георги Ангелов у нас бензинът е евтин

▶ Между 7 и 10 стотинки от цената на дизела може да паднат, ако държавата приеме определени мерки

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

заради конкуренцията на пазара и ръста на вноса. Ситуацията е различна при дизеловото гориво заради различните държавни изисквания. Според Ангелов като цяло изискванията за внос на дизел са по-тежки - задължителен биокомпо-

нент, акциз, запаси.

Тема за монополисти

Темата за цените на горивата продължава да е гореща вече няколко седмици. След поредица от протести на превозвачи и шофьори и обвинения за картелни

споразумения между търговците на горива правителството се нае да разработва мерки за контрол върху пазара. Комисията за защита на конкуренцията (КЗК) започна секторен анализ, но не и проверка за картел. Тя се очаква да

бъде готова най-рано след шест месеца.

В края на миналата седмица икономическият министър Трайчо Трайков обвини "Лукойл-България" в монополно положение на пазара и в поддържането на високи производствени

цени. Според Трайков, ако причината за високите цени на крайните горива са производствените разходи на рафинерията в Бургас, държавата може да си я върне обратно. Трайков заяви, че единственият начин, по който цените на горивата може да станат по-евтини, е чрез гарантирането на свободната конкуренция на пазара с тези продукти и повече внос от различни доставчици. От думите му обаче стана ясно, че една от пречките за навлизането на нови играчи са трудностите при регистрация на данъчни складове.

Диверсификация на източниците

Проверка на в. "Пари" показва, че търговците на горива диверсифицират доставките си и не разчитат само на гориво от "Лукойл-България". Рафинерии има в почти всички държави, с които граничим. "В повечето случаи бензиностанциите купуват оттам, където им е изгодно", заяви за в. "Пари" председателят на Българската петролна и газова асоциация Андрей Делчев. Според него средномесечно около 60-70% от търгуваното гориво на вътрешния пазар идва от "Лукойл-България". Останалото се внася от различни държави. □

Синята коалиция настоява за смяна на членовете на КЗК

Сините искат комисията да каже до един месец има ли картел при горивата

До един месец Комисията за защита на конкуренцията (КЗК) да излезе със становище има ли картел на пазара на горивата. За това настояха в края на миналата седмица от Синята коалиция в парламента. Ако това не стане в поискания срок, сините ще настояват съставът на комисията да бъде подменен.

Според лидера на СДС и съпредседател на Синята коалиция Мартин Димитров КЗК е удобна комисия и не взима мерки срещу картелните споразумения. "Монополистите трябва да имат уважение от държавата, а с тази комисия няма да стане, защото тя е само наблюдател, сложете хора, които да налагат глоби", коментира Мартин Димитров.

Секторен анализ, не картелна проверка

Проверката, която КЗК извършва, не е за картел. Още при стартирането ѝ от комисията уточниха, че става въпрос за секторен анализ, който се прави през определен период от време. Цел на анализа е запознаване с пазара и факторите, които определят цените, но не и произнасянето за това има ли нерегламентирани споразумения между търговците. Регулаторът припомни, че последната картелна проверка на този пазар е правена през 2008 г. и тогава не са били установени нарушения.

Не седмица, а цели 6 месеца

След натиск от страна на превозвачи транспортният министър Александър Цветков също настоя за картелна проверка. В парламента миналата седмица той дори настоя резултатите от нея да бъдат обявени

през тази. Според Цветков няма да има смисъл от проверката, ако резултатите от нея бъдат изнесени след месеци. В отговор на това от КЗК заявиха, че за изготвянето на секторния анализ ще са необходими поне 6 месеца. Представители на комисията коментираха, че принципно няма срок за такива проверки и анализът на всички детайли и документи изисква много време.

Нищо ново на пазара

Самите търговци на горива не се притесняват от картелна проверка. Председателят на Българската петролна и газова асоциация Андрей Делчев коментира, че това ще е излишно усилие от страна на държавата. Делчев прогнозира, че резултатите от секторния анализ ще са същите като картелната проверка през 2008 г., тъй като на пазара нищо съществено не се е променило. □

Търговците имат различни доставчици

Андрей Делчев, председател на Българската петролна и газова асоциация

В рамките на асоциацията не правим обобщена справка за всички дистрибутори, от които се взимат горива. От "Лукойл" твърдят, че между 50 до 70% от горивата на вътрешния пазар идват от тях. Според мен някъде около 60-70% средномесечно от търгуваното гориво е там. Търговците диверсифицират източниците. Бензиностанциите купуват оттам, откъдето им е изгодно. □

Ценообразуването на дизела идва от европейски изисквания

Бензинът у нас е сред най-евтините в Европа заради конкуренцията на пазара и ръста на вноса. Не обаче така стоят нещата при дизела. Той е скъп, защото на този пазар няма конкуренция. Причините са няколко. Първо 50% от цената се формира от държавни изисквания - акцизи, данъци, биогориво и запаси. Има и много тежки изисквания за внос на дизел - митническа регистрация, акцизни складове, запаси, смесване, GPS устройства.

Държавната намеса на този пазар създава сериозни проблеми. Тя трябва да се намали, а не обратното - да се увеличава чрез въвеждането на допълнителни административни мерки. На практика

Георги Ангелов, старши икономист в "Отворено общество"

„Бензинът у нас е сред най-евтините в Европа

повечето фактори, които влизат в ценообразуването на дизела, са свързани с европейски изисквания - биогорива, минимален акциз и количество на запасите. □

A STAR ALLIANCE MEMBER

More than 170 cities to fly to
for Berbatov and Anderson

Best of
entertainment
for Park

Globally awarded
cuisine for Giggs

*A Business Class for Stars.
(Also for business stars.)*

Full flat-bed seat
for Van der Sar

OFFICIAL PARTNER OF MANCHESTER UNITED

turkishairlines.com
00 359 (2) 988 35 98

Скъпото сбогуване с Кадафи

СНИМКИ REUTERS

Военната операция срещу либийския диктатор ще струва на Запада милиарди долари, ще оскъпи петрола и ще повиши инфлацията. Дългосрочно обаче отстраняването на Муамар Кадафи си струва тази цена

Международна коалиция започна масирана въздушна атака срещу либийския режим, след като лидерът Муамар Кадафи наруши обявеното прекратяване на огъня. Това стана, след като Съветът за сигурност на ООН даде зелена светлина за военна намеса, за да се предотврати избиването на цивилното население от правителствените сили. Начало на операцията "Зората на Одисея" дадоха САЩ, Великобритания, Франция, Италия и Канада, предстои да се включат и други държави.

Цената на свободата

Мащабната международна акция идва в момент, когато световната икономика започва да се възстановява от кризата. Колко точно ще струва тази операция, е рано да се каже, но още от първия ден е ясно, че става дума за милиони, дори милиарди долари. Въпреки твърденията, че "всичко е заради петрола", цената на демокрацията в северноафриканската страна си струва. Това се доказва и от участието на страни със значителни икономически интереси в Либия като Италия и Великобритания.

Военните действия

Първият удар срещу цели край източния град Бенгази беше нанесен в събота следобед от френски изстребители. Часове по-късно САЩ и Великобритания се включиха с изстрелването на ракети Tomahawk срещу обекти край Триполи и Мисрата в западната част на страната. По данни на Reuters в кампанията участват 25 кораба и подводници на коалицията. Първата цел на международните сили е да се поразят системите за противовъздушна отбрана на Либия, за да се гарантира ефективна зона без полети съгласно резолюцията на Съвета за сигурност. Това ще попречи на режима да организира удари срещу опозицията.

Втората фаза на операцията има за цел поразяването на две военновъздушни бази, както и резиденцията на Кадафи в Триполи. Третият и заключителен етап цели коалицията да нанесе удари и по либийските въоръжени сили.

Срещу "кръстоносците"

Малко след първите атаки Муамар Кадафи обяви по държавната либийска те-

левизия, че правителството започва да раздава оръжие на поддръжниците си, за да се защитават срещу "кръстоносците". Според него либийските сили с нищо не са заслужили атаките. Той се зарече да отговори с удари над военни и цивилни обекти в региона на Средиземно море и обеща, че ще води "дълга война с безгранично търпение и дълбока вяра".

Пазарът на петрол

Междувременно режимът обяви, че планира да "възнагради" с договори за добив на петрол своите приятели. Възможни партньори са Китай, Индия и Бразилия, които се въздържаха при вота на Съвета за сигурност на ООН за военна намеса в Либия, каза ръководителят на Националната петролна корпорация Шукри Ганем.

Производството на петрол в страната е спаднало от 1.6 млн. барела дневно преди конфликта до около 400 хил. барела в момента. Котировките по световните пазари в петък скочиха при обявяване на решението за военна намеса, но по-късно през деня спаднаха с повече от 2 USD, след като Када-

фи обяви прекратяване на огъня. Както се очакваше от повечето наблюдатели обаче, либийското правителство не удържа на думата си и отправи удари срещу Бенгази само часове по-късно, които провокираха международната военна операция. Анализаторите очакват петролът отново да започне да повишава цените си днес.

Струва си

Поскъпването на горивата неизбежно ще се усети по цялата производствена верига и ще доведе до повишаване на инфлацията. Огромни са и разходите, които отделните държави правят за самата операция. По оценки на Пентагона една ракета Tomahawk струва половин милион долара. Отделно от това са разходите за полет, като един летателен час на изстребителите се оценява на 44 хил. USD. И това са само ракетите. Сумата не включва служителите, нито разходите за разузнаване.

Парите обаче си струват, ако това ще гарантира човешките права на либийския народ и ще освободи света от непредсказуемия диктатор.

Предисторията

5 АПРИЛ
Либийски граждани взривяват берлинска дискотека, която се посещава от американски войници

15 АПРИЛ
САЩ започват въздушна атака срещу Либия (виж карето вдясно)

21 ДЕКЕМВРИ
Либийци взривяват самолет на PanAm над шотландския град Локърби, загиват 270 души, основно американци

14 НОЕМВРИ
САЩ обвиняват Либия за трагедията в Локърби

15 АПРИЛ
ООН налага санкции срещу Либия заради атентата

13 ФЕВРУАРИ
В опит да подобри отношенията си със Запада Либия предава двамата атентатори от Локърби

5 МАЙ
ООН отменя санкциите срещу Либия

31 ЯНУАРИ
Единият от либийците - Абдел Басет ал-Меграхи, е осъден на доживотен затвор за атентата над Локърби

1 СЕПТЕМВРИ
Либия се съгласява да изплати 2.7 млрд. USD компенсации на роднините на жертвите от Локърби

12 СЕПТЕМВРИ
ООН отменя санкциите срещу Либия

1986

1988

1991

1992

1999

2001

2003

Пазар Петролът следва новините за Либия

► Очаква се днес петролът рязко да поскъпне на международните пазари заради събитията в Либия. Нефтът отбеляза рязък скок в петък, когато беше обявено решението на Съвета за сигурност, че страните от ООН може да предприемат военна намеса. След решението на Либия да прекрати огъня и да започне преговори с опозицията по-късно през деня котировките спаднаха с близо 3 USD за барел.

► Суровият петрол в Ню Йорк достигна 103.66 USD преди съобщението на Триполи, но след това поевтиня до

100.87 USD за барел. В Лондон сортът Брент достигна до 113.67 USD в ранния следобед, след като сутринта се покачи до 117.23 USD за барел.

► В началото на миналата седмица петролът изгуби част от стойността си заради притеснения, че бегството в Япония ще свие търсенето. Към края на седмицата последва ново увеличение заради бунтовете в Бахрейн.

► Анализатори коментират, че прекратяването на огъня в Либия едва ли ще промени доставките, тъй като страната няма веднага да се върне на петролния пазар. Преди размириците Либия беше 12-ият по големина износител на петрол в света, като производството достигаше 1.6 млн. барела дневно. В момента в страната добит е почти замразен. **П**

Пътят до зелената светлина от ООН

Германия се изолира от Запада и се въздържа от вот заедно с Русия, Китай, Индия и Бразилия

Съветът за сигурност на ООН разреши използването на военна сила в Либия, за да защити гражданите от нападения от страна на управляващите. Напредването на проправителствените сили на изток към контролирания от бунтовниците град Бенгази наложи предприемането на по-категорични мерки срещу режима на Муамар Кадафи. С 10 гласа "за", нито един "против" и 5 "въздържали се" в края на миналата седмица съветът прие резолюция, която разрешава на страните членки на ООН да "предприемат всички необходими мерки" в подкрепа на цивилното население. Тази формулировка позволява военна намеса, но без разполагането на окупационни сили.

Без полети

Съветът одобри въвеждането на зона без полети над Либия, която допуска прелитането само на самолети с хуманитарна помощ. Бяха предвидени и по-сериозни

мерки за контрол на приетото миналия месец оръжейно ембарго. Страните от ООН ще проверяват всички подозрителни кораби и самолети, които пътуват от и за Либия. Съветът отново предупреди, че атаките срещу гражданите може да представляват престъпления срещу човечеството, за което в момента се води разследване от прокурорите на Международния съд в Хага. Специален призив се отправя и към страните от Арабската лига да окажат съдействие при изпълнени-

ето на мерките.

Благородни мотиви

С различни аргументи от вот по резолюцията се въздържаха Русия и Китай, които са постоянни членки и имат право на вето, както и Германия, Индия и Бразилия. Според Москва решението може да доведе до разрастване на конфликта, а Пекин се обяви против използването на сила в международните отношения. Германия също цитира опасността от продължителен военен конфликт като

причина за вота си и обяви, че нейни войски няма да участват в мисията. Това породило спекулации, че решението изолира Германия от западните ѝ съюзници. Министърът на външните работи Гуидо Вестервеле обясни, че Берлин разбира страните, които с благородни мотиви са гласували в подкрепа на международната военна намеса. По думите му обаче, след като е преценила рисковете, Германия е решила, че не желае да участва с войски в Либия. **П**

► С 10 гласа "за", нито един "против" и 5 "въздържали се" Съветът за сигурност на ООН разреши използването на военна сила в защита на цивилното население в Либия

СИМКА REUTERS

1986 г.

САЩ срещу Либия

► Либия става обект на военна атака преди 25 години след бомбен взрив в берлинска дискотека, която често се посещавала от американски войници. В резултат на атаката на 5 април 1986 г. загиват двама американци и една туркиня, а над сто души са ранени.

► Президентът Роналд Рейгън заявява, че има неоспорими доказателства, че атаката е извършена от либийски граждани. В телевизионно обръщение той заявява, че когато по заповед на враждебни режими се нападат граждани на САЩ, правителството ще реагира поне докато той е президент. Рейгън цитира чл. 51 от Хартата на ООН, която дава право на самозащита.

► На 15 април САЩ започват въздушна атака срещу Либия. Според президентството ударите са насочени срещу терористични цели като военната академия, военното летище и казармата в Триполи. Обект на атака е и жилището на Муамар Кадафи, при което загива осинобената му дъщеря. Въпреки усилията на американските военни има и много цивилни жертви. В страната се нагиза него-

волство срещу САЩ.

► Чак 15 години по-късно съдът в Германия излиза с решение, че зад взрива в Берлин стоят либийските тайни служби. През 2004 г. Либия се съгласява да изплати 35 млн. USD на пострадалите от атаката в дискотеката неамерикански граждани. Триполи заявява, че няма да компенсира американците, докато Вашингтон не плати за щетите и жертвите от въздушните атаки.

Мнения

Бойко Борисов,
премиер на
България

„Тази операция трябваше да бъде водена, когато задържаха незаслужено българските медици в Либия. Тя сега е крайно закъсняла

Аню Ангелов,
военен
министър

„България е предложила да участва единствено с хуманитарна помощ

Барак Обама,
президент на
САЩ

„Кадафи имаше възможност да избегне подобен род събития, но я пропусна

Никола Саркози,
премиер на
Франция

„Представителите на международната общност ще използват "всички възможни средства" за прилагането на резолюцията на ООН

Ангела Меркел,
канцлер на
Германия

„Световните сили са на едно мнение, че насилието в Либия трябва да приключи. Германия обаче няма да участва във военни действия

19 ДЕКЕМВРИ

Либия се ангажира да унищожи оръжията си за масово поразяване

28 ЮНИ

САЩ подновяват дипломатическите си отношения с Либия

10 АВГУСТ

Либия се съгласява да изплати компенсации за експлозията в берлинската дискотека

20 АВГУСТ

Ал-Меграхи е освободен от затвора заради тежко заболяване и прогноза, че му остават три месеца живот. Посрещнат е като герой в Либия, където живее и до днес

16 ФЕВРУАРИ

Започват протестите срещу режима в Либия

26 ФЕВРУАРИ

ООН налага оръжейно ембарго и други санкции срещу Либия

28 ФЕВРУАРИ

ЕС налага оръжейно ембарго, забрана за издаване на визи и други санкции срещу режима на Муамар Кадафи

2 МАРТ

Международният съд в Хага започва разследване за евентуални престъпления срещу човечеството в Либия

8 МАРТ

ЕС налага допълнителни санкции срещу Либия, като замразява активите на няколко банки и фонда

17 МАРТ

ООН приема резолюция, с която се разрешава на страните членки да предприемат военни атаки срещу Либия

2004

2011

Лице от новините

От Правец до черното злато

Официално Валентин Златев е само мениджър на „Лукойл-България” и представител на компанията в региона. Неофициално обаче той е много повече

Валентин Златев, член на надзорния съвет на „Лукойл” и генерален директор на неговото едноточно дружество „Лукойл-България”, не е точно медийна личност. Името му по-често се споменава в контекст, отколкото като повод за новини. Изключение, разбира се, е жълтата преса. В последните няколко дни обаче това се промени.

Първо Златев влезе в словесен спор чрез медиите с министъра на икономиката Трайчо Трайков за това висока ли е производствената цена на горивата на компанията. Веднага след това пък зам.-министърът на икономиката Марию Косев съобщи, сякаш малко неволно, че Валентин Златев е участвал в преговорите между България и ръководството на руската компания „Росатом” за АЕЦ „Белене”. Валентин Златев не е нито официален, нито неофициален консултант, каза след това Косев. Така мистерията в качеството си на какъв е присъствал там шефът на „Лукойл-България” стана още по-голяма.

► Валентин Златев винаги е поддържал чудесни отношения с властта, като това важи с пълна сила и за сегашната. Близък е на Бойко Борисов, като премиерът никога не го е крил. Ъндърграунд медиите твърдят, че е близък и на президента Първанов и дори че е топлата връзка между двамата

СНИМКИ БОБИ ТОШЕВ

В публичното пространство името на 45-годишния Валентин Златев обикновено върви ръка за ръка със слухове за огромно богатство, завидни контакти и влияние, което надхвърля границите на България. За него казват, че притежава милиарди, че още от времето на Жан Виденов досега е човекът, който реално управлява България и че представлява много повече руски интереси у нас от тези на „Лукойл” - както частни, така и държавни. Дали това е така обаче, знаят малцина.

Официално Валентин Златев няма участия във фирми, а доходите му са само от мениджърската заплата от „Лукойл”, чийто размер се пази като фирмена тайна. Факт е обаче, че той винаги е поддържал чудесни отношения с властта, като това важи с пълна сила и за сегашната. Близък е на Бойко Борисов, като премиерът никога не го е крил. Ъндърграунд медиите твърдят, че е близък и на президента Първанов и дори че е топлата връзка между двамата.

Син на баща си

Валентин Златев е роден през 1965 г. в родния град на Тодор Живков - Правец. В далечната 1968 г. баща му Васил Златев става председател на Селския народен съвет, някогашен аналог на длъжността кмет. До 1989 г. той е несменяем управник на Правец.

Връзката на Валентин Златев с големия бизнес са именно баща му, както и кипърската офшорна компания „Агриуей холдингс лимитед”. Тя е юридически собственик на почти целия бизнес, за който в публичното пространство се твърди, че е на фамилията

Златеви. „Агриуей холдингс лимитед” притежава 99.98% от българската фирма „Агрохолд”, а шеф и собственик на останалите 0.02% е Васил Златев. Заедно пък те притежават „Благоевград Пропърти”, „Тера тур сервис”, „Обществено строителство - Агробилд”, „Университетски недвижими имоти Правец”, „Агрокар”, „Хорнит”, „Езтур”, в съвета на директорите на която през 1997-1998 г. е била и неуспелият ни еврокомисар Румяна Желева, и др.

Големият бизнес

В „Тера тур сервис” е съсредоточен хотелерският бизнес на Златеви - голф игрището, ваканционно селище и хотел в Правец, хотелите „Хелиос бийч” и „Хелиос бей” в Обзор и „Хелиос палас” в Слънчев бряг. През 2009 г. пък „Агриуей холдингс лимитед” купи от инвестиционната група „Екуест” за 9.175 млн. EUR хотел „Сердика” и едноименното кино в

центъра на София. Капиталът на тези компании не е никак малък - общо над 220 млн. лв. Обявените печалби обаче са нищожни на фона на капитала, а повечето от тях дори работят на загуба, показват последните публични данни за 2009 г.

Името на Валентин Златев се свързва и с твърде малко компании и от времето преди „Лукойл”. Това са „Агрима” и „Агротех Петролиум”, създадени през 1993 г. с участието и на Детелин Сертов, Спартак Жаров. „Агрима” се занимава с производство и дистрибуция на напитки и е изключителен дистрибутор на „Пепси-кола” за България. В по-късен период собственици на компанията стават „Агрохолд” и „Агриуей холдингс лимитед”. От 2007 г. „Агрима” пък е собственик на друга кипърска офшорна компания, за която също се твърди, че реално е собственост на Златев - „Куадрант Юръпийн Бевърлиджис”.

Ани Когжаиванова

Бойко Борисов,

премиер на България, в интервю през септември 2009

„Вальо Златев ми е приятел от 20 години. Той казва по този повод: „Най-тежко ми беше, докато ти беше кмет. Не си ми дал да направя една бензиностанция в София, 16 милиона ми висисш - кметството не ми е платило за горивата - без лихви те кредитирам и съм осветил половината църкви и манастири в София с фасадно осветление. Ето, това съм спечелил от теб.”

Преди върха Пътят към „Лукойл”

► Златев-младши е възпитаник на Първа английска гимназия в София. След военното си обучение започва работа в Общинския комитет на ДКМС в Правец, където е приет за член на БКП. Същата година е приет и в специалността „Счетоводство и контрол” на Висшия икономически институт „Карл Маркс”, бързо обаче се прехвърля в по-елитната „Политическа икономия”. Година по-късно

вече е студент по международни отношения в Московския държавен институт.

► След като завършва обучението си, Валентин Златев започва работа в руската държавна компания „Роснефт” и стига до позиция началник-отдел „Търговия с Източна Европа”.

► През 1995 г. „Роснефт” става стратегически партньор на България. Създава се смесеното дружество „Росбулнефт”, където руската фирма и „Нефтохим” си делят поравно участието, а Валентин Златев влиза в ръководството. С разгара на бензино-

вата криза през 1996 г. опозицията вини именно руската компания за положението и настоява сътрудничеството да се разтрогне. Изненадващо обаче новото правителство на ОДС не го прави.

► Малко по-късно Златев успява да убеди „Лукойл” да изкупи руския дял в „Росбулнефт”. През 1999 г. пък започва приватизацията на „Нефтохим”, а „Лукойл” се оказва най-подходящият кандидат. Така Валентин Златев оглавява „Лукойл-България” и „Лукойл-Нефтохим” и става представител на компанията за Югоизточния регион.

Столичната община се отказва и от по-скъпата „синя“ зона

Последната дума ще има Столичният общински съвет

Ден след като Столичният общински съвет отмени презонирането, кметът Йорданка Фандъкова обяви, че цената на „синята“ зона няма да се увеличава. Така за паркиране в идеалния център на столицата и занапред ще продължи да се плаща по 1 лев, а не както беше предвидено - около 2 лева на час от началото на май. Общината обаче няма да се откаже от въвеждането на допълнителните „зелена“ и „жълта“ зона.

Обяснението

От общината обясниха, че мотивите на кмета за това решение са, че в кризата повечето граждани били затруднени финансово. Това става месец и половина след като нейният заместник Любомир Христов представи идеите

на общината за справяне със задръстванията в центъра и в частност - новите граници на „синята“ зона, формирането на „зелената“ и „жълтата“.

Според предложението на заместник-кмета по транспорта „синята“ зона трябва да бъде оградена от „Сливница“, „Васил Левски“, „Скобелев“ и „Христо Ботев“. „Зелената“ зона ограждаше „синята“. За нейни граници са определени булевардите „Мария Луиза“, „Данаил Николаев“, „Константин Стоилов“, „Евлоги и Христо Георгиеви“ и улица „Опълченска“.

Пътят на един доклад

В „синята“ да може да се паркира до 2 часа, а в „зелената“ до 4 часа, предлага Любомир Христов. В доклада му за промени в наредбата за паркиране на кметството е записано и че платеното паркиране трябва да се осъществява от 8 до 20 часа, а не

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

както досега от 8.30 до 18.30 часа. Документът е внесен в комисията по транспорт на Столичния общински съвет, обсъждан е в нея, но все

още не е имало гласуване. В документа няма предложена цена. Той трябва да бъде обсъден от общинския съвет през април.

Частите на града извън „синята“ и „зелената“ зона ще бъдат в „жълтата“. Тя ще е безплатна, но ще има възможност със заповед

на кмета около търговски центрове и пазари да бъдат определени платени места за паркиране. Цената за тях ще бъде както на „зелената“ зона - 1 лев такса и максимум 4 часа престой.

Нови права

В края на януари парламентът прие промени в Закона за движение по пътищата, с които се разреши на общините сами да определят часовете престой в платените зони. Точно тази поправка чакаше Столичната община. Така хората, които живеят в границите на „синята“ или „зелената“ зона, отново ще могат да паркират срещу годишна винетка, купена от Центъра за градска мобилност. Това тяхно право беше отменено с решение на административния съд, защото предишният вариант на Закона за пътищата предвиждаше платено паркиране до 3 часа.

Красимира Янева

Мнения

Това е добро решение

Запазването на цената на „синята“ зона е добро решение. Но въпреки това трябва да се приемат промени в наредбата за паркирането. Много е важно как занапред ще се администрира т.нар. служебен абонамент. Според мен схемата за него трябва да се определя от Столичния общински съвет. Не трябва да се дава право на фирми, които имат офиси в жилищни сгради, да ползват служебен абонамент за паркиране.

Освен това не е задължително винаги паркоместото да е на входа на сградата. Трябва да има преференциални места за паркиране на хората с увреждания, за да не паркират на отдалечени места от входовете. Гражданите, които живеят в границите на „синята“, зона трябва да имат право да паркират в рамките на каре от улици, а не само на тази, на която живеят, и на първата ѝ пряка. Има улици, които са много къси и хората няма къде да паркират автомобилите си.

Вили Лилков,
общински съветник от ДСБ

„ Не трябва да се дава право на фирми, които имат офиси в жилищни сгради, да ползват служебен абонамент за паркиране

Радослав Тошев,
съветник от ГЕРБ и прегс. на
комисията по транспорт в СОС

„ За мен е по-важно да има „синя“ зона и правила за паркиране. Цената не е определяща. В комисията сме получили доклад, в който се определят границите на „синята“, „зелената“ и „жълтата“ зона. В него няма определени цени за паркиране в съответните зони

NOKIA
Connecting People

Сложи света на върха на пръстите си!

Вземи новия смартфон Nokia C7 с M-Tel SURF 1 GB и 50% повече трафик!

21,90 лв.
на месец

ТОВА Е ТВОЯТ ГЛАС.

Цената на лизинг се отнася само за модела телефон при сключване на договор за тарифа M-Tel Active+ и активация на пакет M-Tel Surf 1GB за срок от 24 месеца. Промоцията с 50% повече мегабайти към включения обем трафик се отнася за пакети за мобилен интернет M-Tel Surf 512 MB и 1 GB. За повече информация: *88, www.mtel.bg и магазините на M-Tel, Технополис, Хенгу, Моби, МСвят, Офис 1 Суперстор, Фонекс.

TECHNOPOLIS | СВЯТ | handy | mobi | FONEX

Централата във Фукушимата ще бъде затворена след аварията

Радиация е засечена в храните в широк периметър около "Даиичи" и във водата в Токио

Битката за предотвратяване на атомна катастрофа в Япония след аварията в електроцентралата във Фукушима продължава с поредица от успехи и нововъзникващи проблеми. След като в събота беше възстановено електроподаването високо напрежение, което е необходимо за включване на охлаждащите помпи, вчера отново се появи опасност от прегряване на единия реактор. Вече е отчетена радиация и в храните от региона, а малки количества са засечени дори и във водата в Токио.

Японското правителство призна, че целият атомен комплекс във Фукушима ще бъде затворен, след като аварията бъде преодоляна. "Съвсем очевидно е, че "Даиичи" няма да е в състояние да започне работа отново", каза главният секретар на кабинета Юкио Едано.

Борба с аварията

Ситуацията в събота се стабилизира и даде надежди, че проблемът скоро може да бъде овладян. Това стана, след като кабелът за захранване с високо напрежение беше включен успешно към централата и екипите започнаха работа по възстановяване на системата за охлаждане.

Най-малко пострадалите пети и шести енергоблок бяха свързани с дизелови генератори.

Преди дни операторът на електроцентралата Токио Electric Power Co. (TEPCO) подготвяше изпускането на пара от трети реактор заради повишеното налягане. Планът обаче беше отложен поради опасност от отделянето на значителна радиация и след временното овладяване на ситуацията. Извършените подобни операции миналата седмица бяха по-нерискови заради по-малкото количество увредено гориво. Използваната морска вода за охлаждане на горивните пръти обаче вероятно е увредила покритието им и затова специалистите решиха, че радиацията в парата ще е доста по-висока.

Радиация в храните и водата

Междувременно радиация беше засечена в храните и водата. Опасни нива са открити в млякото и спанак на 120 км около Фукушима. Радиация е открита и във водата в столицата Токио, която се намира на 240 км от централата, както и в дъждовната вода и праха на голяма територия. Тайван съобщи, че вносен грах от Япония също е показал повишени нива на

► Най-малко пострадалите пети и шести енергоблок бяха свързани с дизелови генератори

СНИМКА REUTERS

радиация, но в границите на допустимото. Засага няма открита радиация в японските морски продукти, които представляват около 3.3 млрд. USD от годишния износ на страната.

Непогзтовени

Властите признаха, че не са реагирали навреме и не са започнали по-рано раздаването на йодни таблетки на хората най-близо до аварията. От агенцията по ядрена безопасност казаха, че раздаването е трябвало да започне още

след експлозията, която възникна при изпускането на пара от трети реактор преди седмица. Това обаче се е случило чак три дни по-късно. "Не бяхме предвидили размера на бедствието. Трябва да признаем, че не бяхме съвсем подготвени", коментира служител от агенцията.

В резултат на земетресението и последвалото цунами в североизточната част на страната досега са загинали 8100 души, 12 хил. са изчезнали, а около 452 хил. са настанени в убежища. □

Сигурност Меркел предлага общи стандарти за АЕЦ в ЕС

► Германският канцлер Ангела Меркел призова за изготвянето на общи стандарти за атомните електроцентрали в Европейския съюз след кризата в Япония, съобщи Reuters. Въпросът ще бъде поставен на срещата на върха на 24-25 март.

► По-рано тази седмица

Меркел разпоречи временно да бъдат затворени седем АЕЦ в Германия, които са влезли в експлоатация преди 1980 г.

► На сайта си Меркел отбелязва, че в ЕС има общи стандарти за всички АЕЦ, но не и за атомните централи. "Трябва да обсъдим единни стандарти за безопасност за всички европейски АЕЦ, защото в случай на авария всички в Европа ще бъдат засегнати", посочи канцлерът.

Правителството ще финансира банките в пострадалия регион

Държавата планира да осигури и до 10 трлн. йени кризисна помощ за бизнеса

Японското правителство планира да налее държавни средства в банките в североизточната част на страната, която беше най-засегната от земетресението и последвалите вълни цунами преди десет дни. Целта е трезорите да разполагат с достатъчно средства, за да осигурят необходимото финансиране за възстановяване на бизнеса в региона, съобщи японският в. Nikkei, цитиран от Reuters.

Буфер за кредити

За момента не е известно какъв ще е размерът на капиталовите инжекции. Вестникът обаче посочва, че във фонда, създаден за подпомагане на банките след фалита на Lehman Brothers през 2008 г., има останали над 11 трлн. JPY (136 млрд. USD). Сред трезорите, които работят в засегнатия регион, са Tohoku Bank, Toho Bank, Bank of Iwate и 77 Bank. Очаква се веднага след като ситуацията в страната бъде овладяна, търсенето на финансиране да скочи рязко. Затова правителството иска да осигури достатъчен буфер

на банките, за да може да отпуснат необходимите средства на компаниите.

В помощ на бизнеса

Допълнително правителството смята да осигури до 10 трлн. JPY кризисно финансиране на бизнеса, за да им помогне за възстановяване на щетите. Все още не се знае колко ще се окажат икономическите загуби от бедствието, но оценките на различни икономисти вече достигнаха 200 млрд. USD. Това е най-голямото предизвикателство за третата по големина икономика в света след Втората световна война. □

СНИМКА BLOOMBERG

В цифри**2.5**

► млн. лв. бе оборотът на борсата в петък, 18 март. Пазарът на акции отчете оборот от 2.38 млн. лв., търговията с облигации за едва 2 хил. лв., а с компенсаторни инструменти - 12 хил. лв. С най-голям оборот беше "ФНИ България" АДСИЦ (+3.7%) - 318 хил. лв.

**КОМПАНИИ
И ПАЗАРИ****Холандци инвестират
50 млн. EUR в соларен парк****Засилен
интерес
"Тошиба"
също
изгражда
соларен парк**

► Японската компания "Тошиба" също обяви по-рано тази година, че започва изграждането на слънчева централа. Тя се намира край Ямбол и е на стойност от 37.6 млн. EUR. Тя трябва да захранва с електроенергия около 2000 домакинства. Компанията обмисля и други подобни проекти в България.

СНИМКА BLOOMBERG

**Съоръжението ще се
намира в Девня и
ще бъде с мощност
15 мегавата**

Холандската компания Infiniti Energy Holding ще инвестира 50 млн. EUR в соларна инсталация край Девня. Това съобщи след среща с областния управител Данчо Симеонов председателят на управителния съвет на компанията Тайлинг Халбертсма, цитиран от БТА.

**Началото е
поставено**

Компанията, която има свой бизнес и в Германия, ще изгради съоръжение с обща мощност от 15 мегавата.

В момента се строи първата част на инсталацията, която е с мощност 5 мегавата. Тя трябва да бъде завършена до края на тази година. В България компанията има контакти и работи с дружеството "Соларпро".

Бъдещо развитие

Строителството на втората част от проекта с мощност от 10 мегавата ще стартира едва след като Народното събрание приеме закона, в

който ще бъдат определени тарифите за продажба на електроенергия от соларни инсталации. Това стана ясно от думите на Халбертсма. Той заяви още, че компанията има интерес и към изграждането на ветрогенераторни паркове. Infiniti Energy Holding има собствено предприятие за производство на вятърни турбини.

Изграждането на съоръженията е възложено на българската компания "Соларпро Холдинг". Тя има пет собствени проекта за изграждане на соларни паркове, развива по поръчка два други (сред които е този в Девня).

Холандия все още е на първо място сред най-големите инвеститори в България през 2010 г., дори и когато потокът на капитали от и към страната се "филтрира" според местоположението на централата на дружествата. Това показва проучване на Българската агенция за инвестиции (БАИ) за в. "Пари".

**ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНИ МОГАТ ДА ПОЛУЧАТ ФИНАНСИРАНЕ
ЗА ТОВА, ЧЕ ЗЕМИТЕ ИМ ПОПАДАТ В НАТУРА 2000****ЗЕМИТЕ
В НАТУРА 2000 –
ЕВРОПА ПЛАЩА,
ЗА ДА ОПАЗИМ
ПРИРОДАТА**

До момента в България са определени 332 защитени зони от Natura 2000, което е почти 34% от територията на страната. От 2011 година земеделските стопани, регистрирани в Интегрираната система за администриране и контрол (ИСАК), ще могат да получават компенсаторни плащания по мярка 213 „Плащания по Natura 2000 за земеделски земи“. Затова е необходимо стопанисваните от тях земеделски земи да попадат в обхвата на защитена зона от Natura 2000. Зоната трябва да е с издадена заповед за обявяването и като такава, с разписани конкретни забрани за земеделска дейност. В зависимост от забраните и типа земеползване – постоянни пасища (в това число ливади и мери), обработваема земя или трайни насаждения, компенсаторните плащания варират от 20 до 150 евро на хектар годишно. Земеделските стопани могат да получат допълнителна информация дали земите им попадат в обхвата на Natura 2000 и има ли наложени забрани за земеделска дейност на интернет адрес www.natura2000bg.org, както и в общинските и областните служби „Земеделие и гори“ и РИОСВ.

Срокът за подаване на заявленията е от 1 март до 15 май, заедно със заявленията за директни плащания на площ.

Програма
за развитие на
селските райони
(2007-2013)
Министерство на
земеделието и
храните

Европейски
земеделски фонд
за развитие
на селските райони
„Европа инвестира
в селските райони“

**„ЕВРОПЕЙСКИ ПАРНИ
ЗА БЪЛГАРСКОТО
СЕЛО“**

Бумът на електронните книги продължава

Технологията се развива стремглаво, но носи със себе си и редица проблеми

Електронната революция в книгоиздаването продължава с пълна сила. Продажбите на електронни книги в САЩ за първия месец на тази година са се увеличили със 115.8% в сравнение с януари 2010 г., сочат данните от доклад на Асоциацията на американските издатели. Обемът на продажбите за първите четири седмици на 2011 г. е достигнал 70 млн. USD за сметка на 32.4 млн. USD преди година. Спадът при традиционните копия

е неоспорим. В сравнение с миналата година при различните видове хартиени издания той е между 1.9 и 30.9%. Целият пазар на книги в Съединените щати се е свил с 1.9%, спадайки до 805.7 млн. USD от 821 млн. USD през януари 2010 г.

Увеличаващ се гял

Тези статистики показват продължаване на тенденцията за преминаване към електронни варианти. През януари един от най-големите

онлайн магазини Amazon обяви, че за 2010 г. е продал повече електронни книги, отколкото хартиени. За всеки 100 продадени обикновени книги сайтът е продал 115 електронни издания за своето устройство Kindle, а при хартиените с твърди корици съотношението е било почти 3:1. Самият четец Kindle е продукт номер едно по продажби в цялата история на компанията. Според прогноза на анализаторите от Futuresource Consulting до 2014 г. дялът на Западна Европа на този пазар ще се увеличи драстично и може да надхвърли 6 млрд. USD. Ситуацията в България е подобна - по данни на „БГ Книга“, една от фирмите, занимаващи се с дистрибуция на електронни литературни произведения, все повече издателства се насочват към електронните варианти, било то паралелно или за сметка на хартиените. Увеличава се интересът към тези продукти от страна на българските телекомуникационни оператори, които от своя страна разполагат с възможностите да ги наложат на пазара. От големите телекоми „Мобил-Тел“ първи пуснаха магазин за е-книги на своя сайт, а „Вивакон“ също обмислят подобен ход.

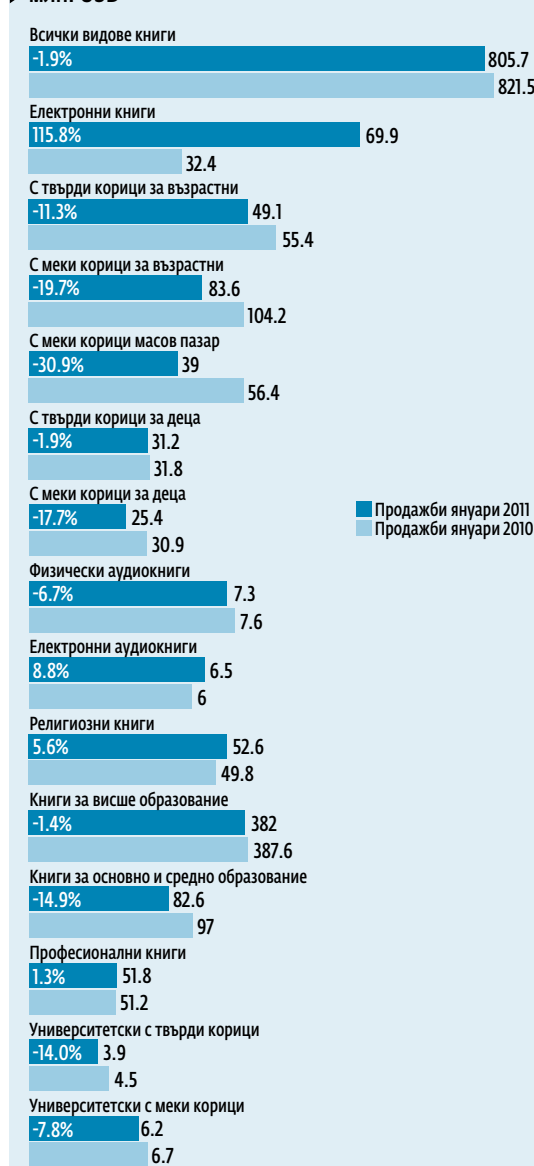
Библиотечни проблеми

Скоростният възход на електронните книги обаче породил и сериозен сблъсък на интереси - от една страна, на издателите, а от друга - на библиотеките. Годици наред обществените библиотеки в САЩ даваха електронни издания неограничен брой пъти. Преди седмица обаче издателската група HarperCollins, притежавана от News Corporation на Рупърт Мърдок, реши да въведе нови ограничения за своите е-книги. Те вече ще може да бъдат давани под наем най-много 26 пъти, след което стават неактивни. При средно две седмици време за връщане на една

► Електронната революция в книгоиздаването говеде до 115.8% увеличение в продажбите

Данни за продажбите на книги на пазара в САЩ

книга това прави живота на една електронна книга в библиотека около една година. Тази промяна възпламени иначе кротките библиотекарите, които смятат решението за несправедливо и възнамеряват да бойкотират електронните книги на това издателство. „Бюджетите на библиотеките в най-добрия случай просто са замразени“, казва Роберта Стивънс, председател на Американската библиотечна асоциация, цитирана от „Ню Йорк таймс“. Библиотеките искат е-книги, но само по начин, който няма да се окаже прекалено скъп. В своя защита HarperCollins заявиха, че политиката им към библиотеките е остаряла с десетилетие и е била направена много преди е-книгите да придобият популярност. Според тях, ако тя не се промени, това ще навреди както на възникващия сектор, така и на малките книжарници и на самите автори.

Неузчерпаем ресурс

Други библиотекари смятат, че въпреки тези проблеми поне е стартирал диалогът за е-изданията в библиотеките, който е бил отлаган прекалено дълго. Търсенето на тези произведения се увеличава главоломно, като това се дължи основно на лесния начин, по който се заемат те. Не е необходимо читателят лично да отиде до библиотеката, а може просто да свали дигиталната книга

„Библиотеките искат е-книги, но само по начин, който няма да се окаже прекалено скъп“

на някои от многобройните четци на пазара. Книгата става неактивна след една-две седмици и се освобождава за друг библиофил. Този лесен начин обаче притеснява издателите, като някои от тях изобщо не дават електронните си книги на публичните библиотеки. За разлика от хартиените е-книгите не се изнасят и повреждат, така че нямат нужда от преиздаване и подновяване. По тази причина издателските компании ще загубят и този източник на доходи, който често им носи между 7 и 9% от общите им приходи.

Социална цена

Но дори на свободния пазар остава отворен въпросът колко трябва да струва една електронна книга. Издателите не са съгласни със стандартната цена от 9.99 USD, която в миналото Amazon масово налагаше на е-книгите. Миналата пролет някои от по-големите издателства преминаха към модел, който им позволява сами да определят стойността на

произведенията си. Сега новите издания обикновено се продават на цена от 12.99 до 14.99 USD, а преоценените падат и до 2.99 USD. Според някои анализатори електронните книги имат и друг проблем - социален. Бързият им възход и срывът на хартиените копия може да доведат до задълбочаване на „дигиталното разделение“, тъй като тези, които не могат да си позволят новите технологии, ще останат без източници на знания. В САЩ на особен риск е изложено афроамериканското малцинство, твърдят някои писатели. Според други технологията ще поевтинее достатъчно, за да е на разположение на всички в развитите държави, а освен това електронните книги може да бъдат четени и на редица други устройства, като лаптопи, таблети и смартфони.

Пламен Димитров

80

► млн. USD е бил размерът на пазара за книги в САЩ през януари

6

► млрд. USD се очаква да достигне пазарът на е-книги в Европа до 2014 г.

„ФеърПлей Пропъртис“ ще разпредели 114 хил. лв. печалба

Финансовият резултат на фонда за 2010 г. е загуба от 2.88 млн. лв.

Акционерното дружество със специална инвестиционна цел „ФеърПлей Пропъртис“ ще разпредели резултат от 114 хил. лв. за 2010 г. Това стана ясно от материалите към публикувания годишен отчет на компанията. Това е сериозен спад от близо 90% на фона на отчетените над 1 млн. лв. през 2009 г.

„Намалението на финансовия резултат за разпределение на дружеството през 2010 г. се дължи на по-ниската средна продажна цена на отчетените апартаменти спрямо тази от 2009 г.“, отчитат от компанията.

Печалбата за разпределение е годишната сума, която АДСИЦ дават на акционерите като резултат от дейността си за дадена година. Финансовият резултат на фонда за 2010 г. е загуба в размер на 2.88 млн. лв. спрямо отчетените 1.66 млн. лв. печалба за 2009 г.

Реализираната загуба е в резултат на годишните преоценки на инвестиционни имоти. Нетните приходи от продажби на продукция (имоти) за годината са на стойност от 24 млн. лв., отчитат от компанията. От тях 95%, или 23.04 млн. лв., се формират от приключване на договори за продажбата

► Спагът на печалбата на дружеството през 2010 г. се дължи на по-ниската средна продажна цена на отчетените апартаменти спрямо тази от 2009 г.

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

на 131 апартамент в комплексите „Санта Марина“ край Созопол и „Св. Иван Рилски“ в Банско. Останалите 5%, или 1.117 млн. лв., се формират от продажбата на право на строеж.

Към края на 2010 г. ком-

панията има 135 нефинансирани договора за продажба, от които се очакват допълнителни приходи в размер на 23.8 млн. лв. през следващите три години.

Мирослав Иванов

2.88

► млн. лв. загуба е финансовият резултат на компанията за миналата година

не на дигитални литературни произведения

Toshiba открива регионален офис и у нас

България е втората европейска страна след Англия, където компанията открива регионален офис

Японската корпорация Toshiba ще открие регионално представителство за операции с Централна и Източна Европа, Близкия изток и Северна Африка у нас. България е втората европейска страна след Англия, където компанията открива регионален офис. Това съобщи Министер-

ството на икономиката, енергетиката и туризма след среща на министър Трайчо Трайков с представители на японския концерн.

На срещата са били представени нов тип батерии за различните видове електрически превозни средства с висока степен на устойчивост и издръжливост при големи температурни разлики.

Преди време стана ясно, че Toshiba планира да построи до Ямбол 10-мегаватов соларен парк, който се очаква да влезе в експлоатация още

► Toshiba и Българският енергиен холдинг погнусаха меморандум за развитието на тези проекти

СНИМКА BLOOMBERG

тази година.

Освен това тя ще развие проект за съвместно производство за компоненти и асемблиране на инвертори за енергийни системи. Те ще се изнасят отук за европейския пазар. Разговорите за бъдещия български партньор в джойнт-венчъра ще приключат скоро.

През януари японската корпорация предложи на България да участва в проект за развитие на така наречените „умни мрежи“, производство и внедряване на електромобили. ■

100 ме НАЙ-ВЛИЯТЕЛНИ ЖЕНИ

2011

КУПЕТЕ ОТ

inmedio RELAY КНИЖАРНИЦИ ПИНГВИНИТЕ Orange center

Пари BONNIER Business Press International

КФН отново блокира избора на шефове в "Енергони"

Надзорът забрани на компанията да назначава избрания за член на СД Карим Мехран

СНИМКА BLOOMBERG

Комисията за финансов надзор отново блокира решение на общото събрание на скандалната публична компания "Енергони" за избор на нови шефове. КФН е задължила управляващите органи на "Енергони" АД да не предприемат действия за изпълнение на решението на проведеното на 28 февруари 2011 г. извънредно общо събрание на акционерите на дружеството в частта, касаеща избора на Карим Мехран за член на съвета на директорите на компанията, съобщиха от надзора.

Причината за наложената санкция е, че на общото събрание не са присъствали 100% от акционерите, а предложението за избор на Мехран е направено на самото събрание. При тези обстоятелства обаче нормативните разпоредби задължават точката да бъде гласувана от всички акционери. Това е и причината решението да не бъде законно според КФН.

Казус Според предварително за-

Мегакомпания Един сериал за милиони

► Сагата на "Енергони" с КФН започна след умопомрачителното увеличение на капитала на дружеството след вливането на "Роял Ресортс" АД и "Роял Инвестмънт" ЕАД в него. След него "Енергони" вече разполага с капитал

от 547 млн. лв., толкова са записани в Търговския регистър. Голяма част от него се базира на оценката на патент за производство на енергия от вятър, който притежаваше едно от влетите дружества.

► На борсата обаче "Енергони" все още се "брои", че има 250 хил. налични акции, които освен всичко друго са и блокирани за търговия.

явения дневен ред на общото събрание трябваше да бъдат одобрени за нови членове на съвета на директорите Емануел Джанос и Ролф Кюнг. Според протокола обаче председателят на събранието е уведомил акционерите, че кандидатът Ролф Кюнг се е оттеглил, а по предложение на основния акционер на "Енергони" АД е представена и обсъдена кандидатурата на Карим Мехран.

Предистория

КФН наложи принудителна мярка изобщо да не бъдат гласувани промените в ръководството на дружеството. Според КФН обаче от прегледа на представените от "Енергони" АД докумен-

ти е видно, че за тях не е представена информация за професионалната им квалификация. Двамата кандидати, които са чужди граждани, не са предоставили и документи за това, че не са осъждани. Въпреки забраната обаче все пак гласуване е имало, показва протоколът от общото събрание.

История на историите

Това не е първият случай, в който КФН блокира избора на нов шеф в "Енергони". В края на август миналата година КФН наложи принудителна мярка на компанията да не гласува освобождаването от длъжност на Михаил Георгопадакос и Константинос Сакаре-

лос и смяната им с бившия председател на борда на директорите на АЕЦ "Козлодуй" Антон Иванов, както и бившия член на съвета на директорите на НЕК и атомната централа Иван Хиновски. Причината за наложената санкция тогава беше непредставени свидетелства за съдимост на кандидатите.

Малко по-рано финансовият надзор забрани на акционерите само да освобождават от отговорност шефовете в дружеството. А причина за наложената санкция беше предаден одитиран финансов отчет на дружеството, какъвто КФН изиска от "Енергони" заради оценката на фамозния патент. □

Продажбите на "Софарма" на нови пазари се увеличават с близо 50%

Все още обаче вътрешният пазар държи 75% от приходите от реализираната продукция

Приходите от продажби на "Софарма" на нови пазари - Турция и балканските страни, са с най-голям ръст, показва докладът за дейността към консолидирания отчет за 2010 г. Увеличението при тях е с 47% повече спрямо приходи от 2009 г. Все още обаче най-голям принос към консолидирания приход от продажби имат постъпленията от България. Те държат 74%. На европейските пазари продажбите възлизат на 22% от общия дял на приходите, като близо 90% са следствие на изнесена продукция от компанията майка.

Дял

Значително по-малък дял заемат останалите чуждестранни пазари, на които основно изнася продукцията си "Софарма" АД - около 4%. Увеличава се дялът на изнесената продукция за Молдова с

13%, за Прибалтика също с 13%, както и за Монголия.

С най-висок относителен дял в обема на износа са таблетните форми, следвани от ампули, сиропи, унгвенти и др.

Консолидираният продажби на фармацевтичната компания за 2010 г. достигат 603 млн. лв., което е увеличение със 100 млн. лв. на годишна база. С най-голям дял са продадените стоки, които за миналата година са на стойност 367 млн. лв.

Печалба

Консолидиранията нетна печалба за 2010 г. е в размер на 41.55 млн. лв., което е с 11% повече спрямо 2009 г. Тя се дължи главно на положителния финансов резултат от основната й дейност. Едва 842 хил. лв. е печалбата от малцинствено участие.

От компанията отчитат, че върху размера на приходите най-голямо влияние имат приходите от продажби, които нарастват с 20% спрямо данните за 2009 г. Ръстът в продажбите е следствие от увеличението на продажбите на стоки, който е 26%, и на продукцията - 12%. □

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Банковият регулатор на ЕС обеща по-строги стрес тестове през 2011 г.

Оценката няма да взема предвид добрите намерения, а само реално увеличения на капитала

60

▶ процента от банковите активи в Европа ще бъдат подложени на стрес тестове през тази година

0.5

▶ процента спад на БВП в еврозоната залага банковият регулатор спрямо прогноза за 1.7% ръст на ЕК

Банковият регулатор на Европейския съюз ще се опита да убеди пазарите, че стрес тестовите на трезорите тази година ще дадат по-надеждни резултати. След като няколко от успешно преминалите "изпита" банки миналата година се изправиха на ръба на фалита няколко месеца по-късно, тази година Европейският банков орган ще заложи на по-строги правила. Анализаторите обаче не останаха доволни от параметрите на най-лошия сценарий и заявиха, че предвидените условия не са достатъчно тежки.

Все още не е ясно точно кои банки ще бъдат проверявани, нито колко точки ще им трябва, за да издържат теста. Засега се знае, че проверката ще покрие 60% от банковите активи в ЕС.

▶ Банковият регулатор на ЕС се надява да убеди пазарите, че на резултатите от стрес тестовите тази година ще може да се разчита повече

СНИМКИ BLOOMBERG

Извън изчисленията

Новите правила коригират някои от най-големите грешки при предишната проверка. Планираните увеличения на капитала и мерките за реструктуриране, които все още не са изпълнени, няма да се взимат предвид при изчисленията, става ясно от документа. Миналата година тази отстъпка позволи на банки като ирландските Allied Irish и Anglo Irish да прескочат летвата, въпреки че след това не успяха да наберат

планираните средства.

Макропараметри

По-сериозни са параметрите и на основния макроикономически сценарий. Той предвижда 0.5% спад на БВП в еврозоната и 0.4% в ЕС през 2011 г. За догодина е заложено икономиката в 17-те страни, които използват еврото, да се свие с 0.2%, а в общоевропейски план се предвижда стагнация. Тези числа са доста

по-песимистични от прогнозата на Европейската комисия, която очаква 1.7% ръст през тази година и 2% през 2012 г.

Имотен пазар

Значително по-строги са изискванията и за имотните експозиции на търговските банки. За различните страни са заложени различни проценти на обезценка. За част от пазарите, като Великобритания например, те са по-ви-

соки от миналогодишните, когато имаше абсолютно необосновани нива на спад от 0 или 10%. За Ирландия тази година се предвижда поевтиняване от 24%, което е по-малко, отколкото при предишния тест. Много полски са условията за оценка и на испанските банки. Въпреки продължаващата имотна криза в Испания според изчисленията на регулатора жилищните имоти там може да поевтиняват с до 15%

през 2011 г. (спрямо 23% миналата година), а цената на търговските имоти няма да падне с повече от 30% (в сравнение с 65% прогноза през 2010 г.).

Капиталови изисквания

От регулатора твърдят, че капиталовите изисквания тази година ще са много по-тежки, но параметрите още не са уточнени. През 2010 г. проверяваните 91 банки

трябваше да докажат 6% адекватност на основния първичен капитал. Все още се обсъжда и какво точно да се включва в този капитал. Ако бъде приложена най-строгата дефиниция, редица германски банки, включително Commerzbank и Landesbanken, ще се окажат със значително по-ниско съотношение между капитал и рисковото претеглено активи, посочва Financial Times.

▶ Allied Irish е една от банките, които прескочиха летвата на тестовете миналата година, но след това едва не фалираха

Критика Пазарът не е доволен от параметрите

▶ Анализаторите не останаха много доволни от обявените параметри на стрес тестовите.
▶ Това важи най-вече за евентуалната обезценка на гържавните дългови книжа, които банките гържат в

портфейла си. Според наблюдатели нивата са подобни на миналогодишните.

▶ Друг проблем е, че на проверка ще подлежат само активите в търговските портфейли, които включват наскоро закупените или продадени ценни книжа.
▶ На оценка обаче няма да подлежат банковите портфейли с книжата, които трезорите гържат до падеж.

С ПОДКРЕПАТА НА:

SIEMENS

Adecco

better work, better life

Sofica Group
partnership beyond outsourcing

Пари АУТСОРСИНГ 2011 ПОСОКИ НА РАЗВИТИЕ, ПОЛЗИ И РИСКОВЕ

20 април | Holiday Inn Sofia

- България на фона на глобалната картина на аутсорсинг услуги
- Потенциал за развитие на аутсорсинг сектора
- Ползи и рискове за бизнеса

С участието на Михаел Вайс - А. Т. Kearney, Пьотр Рутковски - SourceOne Advisory, Борислав Стефанов - Българска агенция за инвестиции и представители на аутсорсинг компании и бизнеса

ПАРТНЬОРИ:

HR ТРЕНИНГ АКАДЕМИЯ

SeeNews
know how to See

DARBIK

jobs.bg

За повече информация: events@pari.bg | 02 4395 855 | events.pari.bg

Регионални
индекси

Ведущият индекс поевтиня минимално

Sofix: 432.39

↑ +0.20%

Единствено широкят индекс у нас

поскъпна

BG40: 131.33

↑ +0.74%

Македонският пазар отчете минимален ръст

МБИ 10: 2611.56

↑ +0.28%

Акция на геня
"ФНИ България"

466

▶ хил. акции на фонда за имоти преминаха през Българската фондова борса, с което компанията стана най-ликвидната

Автомобили

Nissan

25

▶ процента от руската АвтоВАЗ смята да закупи Nissan, за да засили позициите си на пазара в страната

Световни
индекси

Щатският измерител започна сесията с лек ръст

DJIA: 11 890.90

↑ +0.99%

Германският индекс се нареди сред печелившите в Европа

DAX: 6663.41

↑ +0.10%

Японският бенчмарк беше сред най-печелившите в Азия

NIKKEI: 9206.75

↑ +2.72%

Губещ

IBM

▶ Срещу производителя на компютри беше заведено дело от американската комисия по ценни книжа. IBM са обвинени, че са давали пари и подаръци на официални лица в Китай и Южна Корея

Стока на геня

Олово

1.1

▶ процента се повиши цената на оловото на Лондонската борса за метали, цената му достигна 2680 USD за тон

Седмицата на японската валута

Японската йена изкара една луда седмица, в която поскъпна до най-високата си стойност спрямо американския долар от Втората световна война. Силните земетресения и ядрената опасност в Япония породиха спекулации, че голяма част от японските инвестиции зад граница отново ще бъдат обърнати в йени, за да се покрият щетите от бедствието. След провеждането на конферентна връзка между страните от G-7 по молба на Японската национална банка бе взето решение за координирана интервенция срещу японската йена на валутния пазар, което даде глътка въздух на източната валута. Поевтиняването освободи инвеститорите от опасенията, че износители, които са основният двигател на икономиката в Япония, ще бъдат ударени и от силна йена, след като вече пострадаха от природните бедствия.

От своя страна доларът не получи нужната подкрепа въпреки по-добрите от очакваното данни за икономиката в САЩ. Броят на подадените молби за помощи при безработица се понижи с 16 хил. до 385 хил. броя на седмична

Красимир Стефанов,
финансова къща "Логос-ТМ"

„Силните земетресения и ядрената опасност в Япония породиха спекулации, че голяма част от японските инвестиции зад граница отново ще бъдат обърнати в йени

база, като нивото остава в унисон с бавното подобряване на трудовия сектор. Потребителските цени в САЩ продължиха да нарастват и през февруари, като инфлацията отчете повишение с 0.5% на месечна база.

Еврото регистрира 4-месечен връх през седмицата, след като на срещата на високо равнище на

▶ Еврото регистрира четиримесечен връх

СНИМКА REUTERS

еврозоната беше взето решение за създаването на постоянен стабилизационен фонд на Европейския съюз през 2013 г. Това решение поуспокои инвеститорите, които отново бяха повлияни от напрежението около европейската дългова криза. Европейските лидери достигнаха до договорката да увеличат активите на сега действа-

щата временен европейски стабилизационен механизъм със срок на действие до 2013 г. Решението беше и основният мотив пазарните участници да игнорират понижения кредитен рейтинг на Португалия с две степени.

Солидна подкрепа единната валута получи и от информацията, че заетостта в еврозоната за послед-

ната четвърт на 2010 г. е нараснала за първи път от третото тримесечие на 2008 г. Като причина за положителните резултати се посочва добрата подкрепа от наема на работна сила от Германия и Франция. Еврото намери подкрепа и от малко по-добрите от очакваните данни за индустриалното производство на еврозоната за януари и най-вече

от силната възходяща ревизия на данните за декември 2010 г. Така тези данни отново засилиха очакванията, че Европейската централна банка може да покачи основната лихва още през април.

Допълнителен тласък даде и успешно премиерния аукцион за нови дългосрочни дългови книжа на Испания. □

Понижение

▶ Зърнените култури поевтиняха противно на логиката в седмицата, която мина под знака на катастрофата в Япония. В Чикаго пшеницата достигна 260 USD/т, а царевичната слезе с 11 USD до 254 USD/т, докато в Европа намалението беше още по-значително

СНИМКА BLOOMBERG

Петролът поевтиня след примирието в Либия

Решението на западни лидери да започнат въздушни удари също повлия на цената на фючърсите

Цената на суровия петрол спадна, след като няколко западни държави обявиха планове си за военни действия срещу Либия, а режимът на Муамар Кадафи обяви прекратяване на бойните действия. Суровият петрол с доставка през април спадна с 0.8% до 100.61 USD за барел на стоковата борса в Ню Йорк. Фючърсите бяха нагоре с 2.2%, достигайки 103.66 USD за барел преди съобщението на либийските власти. Петролът сорт Брент с доставка през май падна с 1.25 USD, или 1.1%, до 113.65 на борсата в Лондон.

Съветът за сигурност на ООН разреши използването на въздушни нападения и

зона, забранена за полети в небето над Либия, с цел да бъдат защитени гражданите от лоялните към Кадафи войски. Фючърсите се бяха покачили с 3.5% в четвъртък, когато бойни самолети на режима хвърлиха бомби върху центъра на въстанието - град Бенгази, а в Бахрейн сили за сигурност арестуваха опозиционни лидери. Същевременно според очакванията на Дойче Банк ударената от земетресение и цунами Япония ще има нужда от все повече петрол, след като изключи няколко ядрени електроцентрали. Консумацията ще бъде с около 130 хил. барела на ден, или 2.9% по-висока от очакваното преди природните бедствия отпреди седмица, предвиждат експертите на банката. Според тях ситуацията в Либия, Бахрейн и Япония ще бъде доста притеснителна за петролния пазар. □

Особености при създаване на съвместни предприятия

Правото на конкуренция регулира процеса на създаване на т.нар. Joint Ventures заради възможността за координация на дейността на конкурентни предприятия

Съвместните предприятия, или т.нар. Joint Ventures, са правни образувания, които все по-често навлизат в стопанския оборот не само на територията на България, но и в целия Европейски съюз. Създаването им в повечето случаи е продиктувано от необходимостта от съвместно извършване на дадена стопанска дейност - поради спецификата ѝ, изискваща участието на стратегически партньор, или поради нуждата от поголеми финансови ресурси за реализирането на даден проект. Предприятията обединяват усилията си и по повод участие в дадена процедура за възлагане на обществена поръчка, когато участващите предприятия само заедно може да покрият изискванията на възложителите.

Различно функциониране

Различните причини за създаване на съвместни предприятия предпоставят и разликите в начина на функционирането им. От една страна, те може да бъдат създадени като ограничени със срок правни субекти за осъществяването на даден проект или за извършването на дадена научноизследователска дейност. Другият вариант е да бъдат самостоятелни, неограничени със срок правни фигури, които самостоятелно извършват дейността, за която са създадени. Именно тези специфики обуславят и различното третиране на съвместните предприятия от общностното право на конкуренция.

Двата правни режима

В термина "съвместно предприятие" са обхванати случаите както на създаване на съвместно притежавано търговско дружество, така и образуването на непersonифицирани обединения като гражданското дружество и консорциума. И въпреки че създаването на тези правни субекти попада изцяло в сферата на гражданското и търговското право, в някои случаи правото на конкуренция регулира този процес поради възможността за координация на дейността на конкурентни предприятия, прикрита зад създаването на съвместното предприятие.

С оглед нуждата от за-

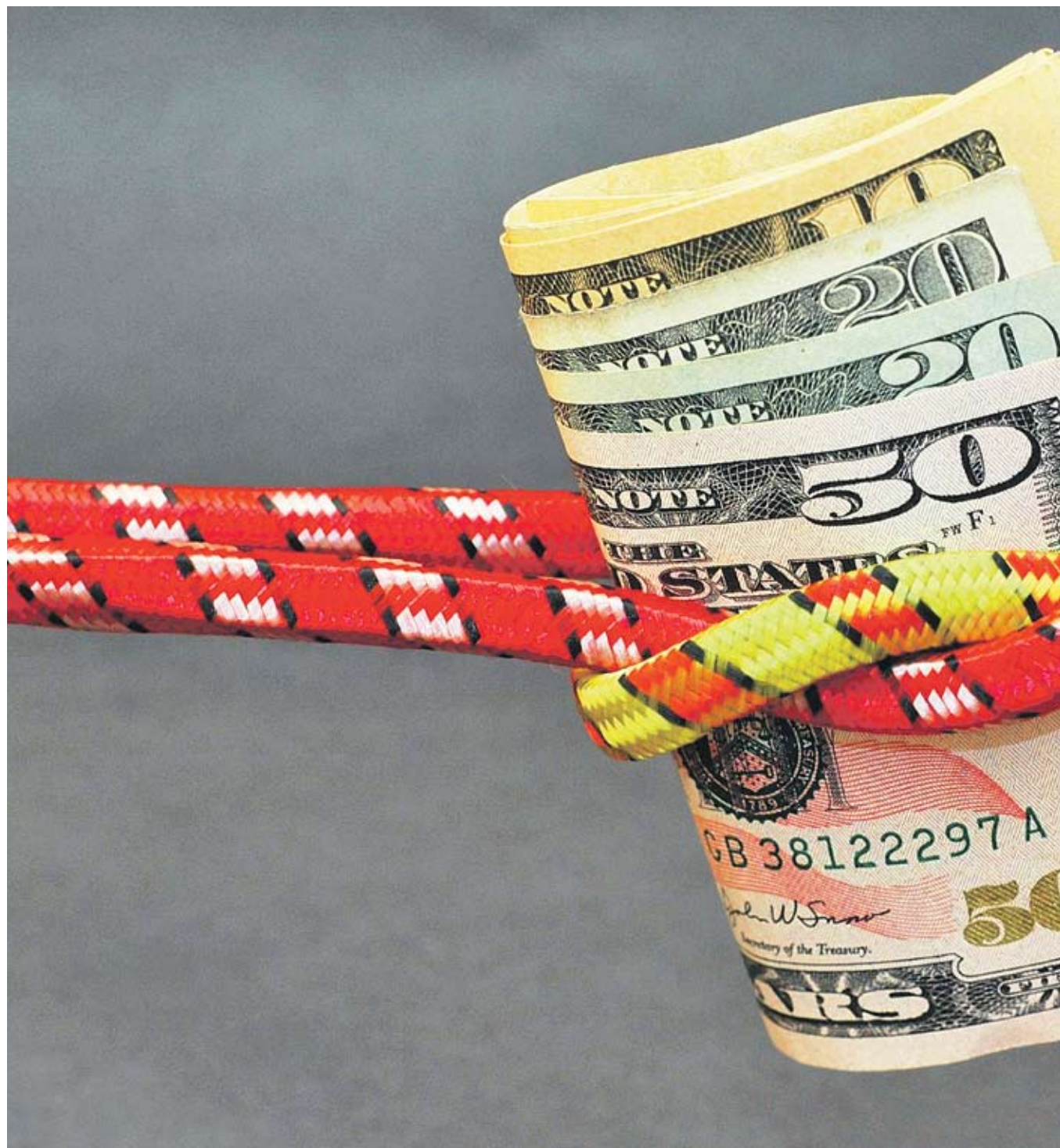
пазване на пълноценната конкуренция договорът за създаване на Европейската общност предвижда използването на два правни режима, които да регулират създаването на подобни правни фигури, а именно този на антиръстовите правила и този за контрол върху концентрациите на стопанска дейност, като прилагането им е поставено в зависимост от вида на съответното съвместно предприятие.

От една страна, създаването на съвместни предприятия, които изпълняват трайно всички функции на икономически независим субект, или т.нар. "пълноценни съвместни предприятия", са предмет на анализ от гледна точка на контрола върху концентрациите на стопанска дейност. Това производство предоставя "имунитет" срещу пререшаването на въпроса по различен начин от някое от националните ведомства по конкуренция в дадена държава членка, като същностно преимущество са и кратките срокове за произнасяне от страна на Европейската комисия.

(Не)пълноценни предприятия

От друга страна, съвместните предприятия, които не попадат под определението "пълноценни", са предмет на анализ като споразумения на предприятия от гледна точка на правоприлагането по чл. 81 от договора, в който случай преценката се свежда до установяване дали съответното споразумение има за цел или резултат предотвратяване, ограничаване или нарушаване на конкуренцията на съответния пазар, както и дали са налице основанията за освобождаване от забраната по чл. 81, ал. 3 от договора или по някои от регламентите за групово освобождаване.

Недостатък на този регулативен режим е отпадането на възможността предприятията да нотифицират споразумения с цел получаване на индивидуално освобождаване от забраната съгласно критериите по чл. 81, ал. 3 от договора. Поради това понастоящем единствената база за преценка дали създаването на дадено съвместно предприятие попада под тази забрана са съдебната практика и съобщенията и насоките на комисията по

прилагането на чл. 81 от договора. С оглед това много от участниците на пазара се стремят така да организират съвместните си предприятия, че да попадат под контрола на концентрациите. Затова от съществено значение е въпросът дали дадено съвместно предприятие попада под този контрол, или евентуално би представлявало споразумение между независими предприятия, което следва да бъде анализирано съгласно чл. 81 от договора.

Агв. Катерина Граматикова,
агвокатско дружество "Добрев,
Кинкин и Люцканов"

Как да получим “имунитет”

Съвместните предприятия трябва да отговарят на три условия, за да се третират като концентрация на стопанска дейност

За да може да се нотифицира като концентрация на стопанска дейност, дадено съвместно предприятие трябва да притежава следните характеристики: да е “пълноценно”, да има значение за общността, т.нар. Community Dimension, и да бъде съвместно контролирано от поне две лица или предприятия.

Пълноценно ли е предприятието
Преценката дали дадено

предприятие е пълноценно се прави въз основа на няколко критерия, като например - да оперира на пазара, осъществявайки дейностите, които обичайно се извършват от предприятия на дадения пазар, да има оперативно управление и достъп до достатъчно средства, включително финансови, човешки ресурси, както и материални и нематериални активи, за да може да изпълнява за продължителен период от време

стопанската дейност, за извършването на която е създадено. Също така на преценка подлежи и фактът доколко това съвместно предприятие е зависимо от лицата, които притежават контрол върху него, например бидейки обвързано от значителни продажби или покупки между предприятията майки и съвместното предприятие, продиктувано от силното присъствие на предприятията майки на пазари “нагоре” и “надолу” по веригата.

Наличие на съвместен контрол

На следващо място освен изискването така създаденото пълноценно съвместно предприятие да има т.нар. значение за общността, за да може да бъде разглеждано като концентрация на стопанска дейност, следва да се установи и наличието на съвместен контрол. Съвместният контрол може да се прояви или като придобиване на участие под формата на дялове/акции от съществуващо дружество, което е притежавано от друго такова, или като учредяване на изцяло ново предприятие, като преценката за наличието му се основава на възможността за упражняване на решаващо влияние върху дадено предприятие както чрез юридически, така и чрез чисто фактически действия.

В случай че дадено съвместно предприятие не удовлетворява някой от горните критерии, същото може да попадне в приложното поле на чл. 81, параграф 1 от договора и да бъде оценявано от гледна точка на това дали представлява споразумение между предприятия, което може да има значим ефект върху търговията между държавите членки, както и дали има за цел или резултат ограничаването или предотвратяването на конкуренцията на общностния пазар. В случай че се установи приложението на чл. 81, параграф 1 от договора, следва да се направи преценка за наличието на предпоставките за освобождаване в параграф 3 на същия член. Това означава дали въпросното споразумение допринася за увеличаване и подобряване производството на стоки и извършването на услуги или за техническото и икономическото развитие, осигурявайки на потребителите справедлив дял от получените ползи, и дали не налага ограничения, които не са необходими за постигане на посочените цели, и не създава възможност за премахване на конкуренцията по отношение на съществена част от съответния пазар. **П**

СНИМКИ SHUTTERSTOCK

“Проблемните деца” на общностното право на конкуренция

► Преценката обаче дали дадено съвместно предприятие попада под понятието “пълноценно”, или под приложното поле на чл. 81, параграф 1 от договора, е трудна поради хамелеоноподобната структура на тези правни фигури. Именно поради факта, че в много случаи съвместните

предприятия комбинират както елементи на концентрация на стопанска дейност, така и на координация между независими конкурентни предприятия, същите продължават да бъдат разглеждани като “проблемните деца” на общностното право на конкуренция.

► На общностно ниво това е довело до изкуствено създадени критерии за разграничаване на съвместните предприятия в опит те да бъдат

поставени в рамките на съществуващата правна уредба на общностното право на конкуренция. Този процес обаче не е приключил, доколкото ежедневната практика на Европейската комисия и на съда на Европейските общности продължава да развива понятието за “пълноценно” съвместно предприятие и изискванията за освобождаването от забраната на чл. 81, параграф 1 от договора към тези, които не попадат в обхвата на това понятие.

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ КЪМ 31.12.2010 НЕКОНСОЛИДИРАН

В хиляди лева	31.12.2010	31.12.2009
Активи		
Парични средства и разплащателни сметки при кореспонденти	274 719	266 511
Финансови активи, държани за търгуване	80 680	17 543
Кредити и вземания от банки, включително от Централната банка	792 935	832 634
Кредити и вземания от други клиенти	6 868 855	7 000 614
Инвестиции на разположение за продажба и държани до падеж	225 713	298 555
Текущи данъчни активи	2 301	7 437
Дълготрайни материални активи	274 788	269 558
Дълготрайни нематериални активи	30 465	30 576
Други активи	11 198	13 842
Общо активи	8 561 654	8 737 270
Пасиви		
Депозити от банки	224 460	4 132
Кредити от банки	38 791	723 380
Подчинен срочен дълг	686 586	686 422
Депозити от други клиенти	5 994 022	5 843 073
Текущи данъчни пасиви	778	761
Задължения по отсрочени данъци	9 107	9 317
Провизии за задължения	8 410	6 713
Други и търговски задължения	58 650	56 177
Общо пасиви	7 020 804	7 329 975
Капитал и резерви		
Капитал	153 984	153 984
Резерви	1 062 249	1 059 060
Неразпределена печалба	324 617	194 251
Общо капитал и резерви	1 540 850	1 407 295
Общо пасиви, капитал и резерви	8 561 654	8 737 270

ОТЧЕТ ЗА ДОХОДИТЕ КЪМ 31.12.2010 НЕКОНСОЛИДИРАН

В хиляди лева	31.12.2010	31.12.2009
Приходи от лихви	738 914	739 031
Разходи за лихви	(243 864)	(268 476)
Нетен доход от лихви	495 050	470 555
Приходи от такси и комисиони	112 554	112 074
Разходи за такси и комисиони	(8 191)	(8 150)
Нетни приходи от такси и комисиони	104 363	103 924
Нетни приходи от търговски операции	8 402	15 770
Други оперативни приходи/(разходи)	8 101	(6 028)
Оперативни приходи	16 503	9 742
Разходи за персонала	(74 526)	(72 176)
Разходи за амортизация	(34 235)	(32 287)
Загуби от обезценка	(252 991)	(183 574)
Други разходи	(109 187)	(105 568)
Печалба преди данъци	144 977	190 616
Данъци	(14 612)	(19 988)
Нетна печалба	130 365	170 628

Главен изпълнителен директор: Виолина Маринова
Изпълнителен директор: Доротея Николова

О Б Я В А

за условията за кандидатстване с проекти със социална насоченост за безвъзмездно финансиране по линия на японска помощ

Министерството на икономиката, енергетиката и туризма обявява процедура за набирането на предложения със социална насоченост от общини, областни управи, държавни висши училища, държавни и общински болници и училища за безвъзмездно финансиране.

Ще бъдат финансирани проекти на стойност от 100 000 лв. до 300 000 лв. без ДДС. Проектите на държавни или общински болници трябва да бъдат на стойност от 100 000 лв. до 200 000 лв. без ДДС, като идеините проекти предварително трябва да са одобрени от Министерство на здравеопазването.

Дължимият по проектите ДДС се поема от бенефициентите. Общият размер на наличната за безвъзмездно финансиране сума възлиза на 1 642 000 лв. При одобрение за финансиране проектните дейности следва да бъдат осъществени и отчетени от бенефициентите не по-късно от 20.12.2012 г.

Пълният текст на обявата с условията за кандидатстване и приложени документи е публикуван на Интернет-страницата на МИЕТ www.mee.govt.bg

Изготвените и окомплектовани предложения, поставени в непрозрачен плик, се представят от кандидатите за завеждане и датиране в деловодството на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма, 1052 София, ул. “Славянска” № 8, Дирекция “Техническа хармонизация и политика за потребителите”, в срок до 52 календарни дни от публикуването на обявата. Допълнителна информация може да се получи на телефони: 940-7438 и 940-7396, факс: 940-7252 и E-mail: japan@mee.govt.bg

Пари

КОРПОРАТИВНИ СЪОБЩЕНИЯ И ОБЯВИ НА ДЪРЖАВНИ ИНСТИТУЦИИ

Цена за публикация: 0.66 лв./колон мм/ без ДДС

Срок за подаване на заявките: до 11 ч. в деня преди публикация

Търгове, конкурси, Корпоративни промени, Покани за обществени поръчки, Търгове предложения Изменения по наредби, Процедури по приватизация, Уведомления и други обяви от частната и държавната сфера

За допълнителна информация и заявки: тел.02/4395 853, e-mail: reklama@pari.bg

Само големите оператори печелят от търговете за честоти

След преминаването към дигитална телевизия продажбата на освободените честоти влошава конкурентоспособността на пазара и може да оскъпи мобилния интернет

Продажбата и преразпределението на новия диапазон от честоти, които се освобождават при преминаването от аналогова към дигитална телевизия, все още не са довели до очакваното увеличение на конкуренцията в Европа. Вместо това са циментирали позициите на съществуващите пазарни лидери. Това твърдят експерти, цитирани от в. "Ню Йорк таймс". Според тях конкурентоспособността на европейските телекомуникационни пазари ще се влоши, вместо да се подобри, тъй като най-големите оператори използват солидните си финансови ресурси, за да изтласкат по-малки компании от процеса на наддаване. Намалването на конкуренцията в крайна сметка би могло да доведе до увеличаване на цената на мобилния интернет, до забавяне на неговото навлизане и да осуети амбициозната цел на Европейската комисия до 2020 г. всеки европеец да разполага със супербърз широкополосен достъп до глобалната мрежа.

Бившите настоящи монополисти

Освен големите оператори другите печеливши от сегашната ситуация са европейските правителства, които все още получават дивиденди от бившите национални телекомуникационни монополи. Франция и Германия например все още притежават големи дялове съответно от France Telecom и Deutsche Telekom и получават милиони евро всяка година под формата на дивиденди. В тези две държави, както и в Испания с нейния бивш монополист Telefonica, тези оператори все още са сред най-големите работодатели, което им дава и сериозна политическа сила. Конкурентните оператори отдавна се оплакват, че бившите монополи продължават да получават специално

СНИМКА BLOOMBERG

” Търговете за спектър трябва да бъдат направени така, че да осигурят оптималното използване на оскъден ресурс. Размерът на исканите суми обаче не трябва да спира участието на нови оператори на пазара или да намали капацитета на телекомите за иновации

Нели Крус,
европейски комисар по цифровите технологии

отношение от местните регулатори. В България ситуацията е малко различна, тъй като държавата отдавна продаде бившия монополист БТК и в момента притежава единствено една "златна" акция, но и тук конкурентите на наследника "Виваком" често подават жалби срещу него.

Отложената цифровизация

Европейският комисар с ресор телекомуникации Нели Крус заяви, че ще използва влиянието си при работата с местни регулатори, които да под-

готвят такива търгове, които да доведат до увеличаване на конкуренцията. От големите европейски държави Великобритания, Франция, Италия, Испания и Швейцария все още не са определили условията за търговете за ефира на честота от 800 мегагерца, които трябва да се проведат следващата година. Тази честота се освобождава от телевизиите, тъй като те преминават към дигитално разпространение, което използва само част от спектъра, необходим за аналогово предаване. Европейската комисия раз-

преди достъпът до тези честоти за интернет доставчици да бъде осигурен до 1 януари 2013 г., но България се възползва от възможност за отлагане на този срок и така у нас цифровизацията трябва да завърши до 2015 г. Търг за честота 800 MHz няма да бъде провеждан, преди това да стане, обясниха от Комисията за регулиране на съобщенията.

Повече за гържавната хазна

На Запад обаче тенденцията дори от проведените търгове не е особено обнадеждаваща за потребителите. В Германия продължил шест седмици търг събра 4.38 млрд. EUR за правителството през май 2010 г., но само трите най-големи оператора - T-Mobile, Vodafone и O2, подразделение на Telefonica - успяха да си купят спектъра. Дизайнът на процеса на наддаване е попречил на

участието на четвърти оператор, твърдят запознати. Губещият участник е бил E-Plus, който без допълнителния спектър ще бъде силно затруднен да се справи с лавинообразно увеличаващия се трафик на данни, генериран от смартфони и други подобни устройства. На 4 март тази година Швеция събра 324 млн. EUR от своя търг, но отново само четирите най-големи оператора успяха да се сдобият с честоти. Според директора на един от по-малките оператори аукционът е бил направен с идеята да събере повече пари за гържавната хазна, вместо да осигури по-голяма конкуренция на пазара. Във Великобритания местният регулатор Ofcom ще обяви условията за предстоящия търг днес.

Балансиране на интереси

Единствената държава

досега, която е използвала търга за честоти, за да увеличи конкуренцията, е Холандия. Нейният търг, проведен през април 2010 г., беше така структуриран, че да допусне две нови компании да купят спектър. Това стана, след като местен съд отхвърли обвиненията на основните оператори, че правителственият таван на размера на ефира е противозаконен. Предстоящите търгове в останалите европейски страни са от ключово значение за конкуренцията на пазара на безжични услуги, казват анализаторите. Консолидацията на мобилния пазар е факт дори у нас, така че на него ще останат все по-малък брой играчи. Европейските правителства трябва да намерят баланс между приходите от разпродажба на честоти и осигуряването на дългосрочната конкурентоспособност на пазара.

Пламен Димитров

4.38

▶ млрд. EUR приходи събра германското правителство от търга, който проведе през май миналата година

324

▶ млн. EUR постъпиха в бюджета на Швеция от търга за свободните честоти през март тази година

2020

▶ година е срокът, даден от ЕК, след който всеки европеец трябва да има супербърз широкополосен интернет

Финансов директор на blizoo**Карън Харисън**

Карън Харисън е новият финансов директор на телекомуникационния оператор blizoo. От началото на годината тя отговаря за администрирането на дейностите в blizoo, което освен финанси включва човешки ресурси, материално-техническа база, автомобилен парк и въпросите, свързани с

търговското право.

Професионален опит
Карън е прекарала повече от 9 години в Източна Европа и Русия и има богат опит в областта на технологиите и комуникациите - телекоми, филмово разпространение и кабелна телевизия. Преди това тя работи 10 години с големи счетоводни

и консултантски компании и заема ръководни позиции в PricewaterhouseCoopers и Baker Tilly, като се грижи за одитиране и консултантски услуги при сделки и трансакции. В България е от две години и половина.

Образование
Карън е член на Института на сертифицираните уп-

равленски счетоводители, с повече от 17 години професионален опит и бакалавърска степен от Balliol College, Oxford.

Лично
Неомъжена. В свободното си време чете и пише поезия, силно се интересува от българска поезия. Член е на Англиканската църква. **И**

СНИМКА BLIZOO

От първо лице**Най-важното, научено по време на образованието**

Научих, че моята гледна точка не е единствената. Разбрах, че е важно да провериш това, което приемаш за вярно и да обмислиш действията си, за да си наясно дали наистина прилагаш умения и преценка, или просто правиш нещо по навик.

Ключова среща с човек, повлиял на кариерата ви

Това е човекът, от когото научих новината за първата си работа. Докато вървях през двора на университета през последния ми семестър, срещнах професор Уилфред Бекерман, който ме попита къде ми е молбата за докторска степен. Отговорих, че смятам първо да поработя известно време - мислех, че мога по всяко време да се върна в университета и да направя докторантура. Токущо бях получила предложение от една от водещите британски банки. Тогава той сподели, че негов колега от London School of Economics and Political Sciences, д-р Дейвид Стаут, е ръководител на отдела по вътрешно консултиране на Unilever и е помолил Уилфред да му препоръча някой за свободна позиция при

него. Кандидатствах и постъпих на работа. Така тръгнах по пътя, който следвам и до днес. 22 години по-късно все още чакам подходящия момент за докторантура.

Най-важните качества, които трябва да притежава човек, за да заема вашата позиция

Не бих могла да дам рецепта. Всички хора имат различни качества и са силни в конкретна дейност.

Ключова позиция, довела ви до сегашния пост

Първата ми позиция като финансов директор беше в Central European Media Enterprises в подразделението им в Украйна през 2006-2007 г. Това беше най-трудното нещо, което някога съм правила, тъй като бях и единственият чужденец в компанията от 800 души и се наложи да претърпя доста промени по отношение на начина на работа и културата на хората.

Най-трудното в управлението на хора

Трудно е да се определи. Всеки човек е уникален по някакъв начин

и даден метод на управление може да е приложим и полезен за един и да не работи при друг. Мениджърите трябва да умеят достатъчно добре да комуникират с хората, с които работят, да поставят общи задачи, цели и разбирания за работата, да се вслушват в съветите на своите служители по отношение на приоритетите и начините за постигането им. Ако освен това успееш да създадеш екип и чувство на гордост у своите служители, тогава си страхотен мениджър.

Компромиси, направени, за да стигнете до днес

Животът, който досега съм водила, е свързан с много пътуване и местене в различни държави и предлага невероятни изживявания. Част от него обаче е и това, че се налага да напускаш местата и хората, с които си свикнал. Работата в международни компании и на различни пазари ми даде различна гледна точка. Осъзнах също, че човек трябва да е доволен от това, което прави - да не се разочарова, ако постигне само 10% от целите си за днес, а да започне утрешния ден с мисълта, че е с 10% по-близо до крайната цел. **И**

Ива Балашева

върждаването на "УНИКА" като предпочитан работодател.

Професионален опит
Кариерата ѝ започва като юристконсулт във "Фесто производство". След две години на тази позиция ѝ е поверен отдел "Персонал и правен" в същата компания, който ръководи от 2004 до 2011-а.

Образование

Ива Балашева е магистър по право от СУ "Св. Климент Охридски" и има магистърска диплома по управление и развитие на човешките ресурси от Училище по мениджмънт на Нов български университет.

Лично

Омъжена, с две деца - син на 7 години и дъщеря на 3. Любимите ѝ занимания са отглеждането на цветя, каране на велосипед и разходки сред природата. **И**

Визитка "УНИКА България"

► Застрахователна компания "УНИКА България" е част от австрийската група "УНИКА". Тя е една от водещите застраховател-

ни групи в Централна и Източна Европа. Застрахователната група "УНИКА" обслужва над 7.4 млн. клиенти с повече от 15.3 млн. договора в цяла Европа, на 21 от пазарите в региона. От години "УНИКА" е с международен финансов рейтинг "А", даден от Standard&Poor's.

Христо Николински

Христо Николински е новият Country Manager на рекламната мрежа Etarget Bulgaria.

Основното му задължение е да ръководи финансовите операции, свързани с продажбите на "Етаргет" в България. Той ще бъде и ключовата фигура за връзка с медийните агенции и партньорите в цялата страна.

Професионален опит

Христо Николински се присъединява към екипа на "Етаргет" през февруари 2011 г. Преди това е бил управител на Landminster SP Ltd., фирма, управляваща бутиков хотел и сделки с недвижими имоти. Работил е и като Field Manager в Porsche BG.

Образование

Завършил е Университета за национално и световно стопанство в София, където специализира европейска интеграция и международни отношения.

Лично

Не е семеен. В свободното си време обича да спортува, по-конкретно фитнес. Също така не изпуска хубави филми или театрални представления. **И**

” Работата с хора е най-трудната част от управлението

Визитка Etarget

► Etarget предлага целева реклама в интернет на свои клиенти в Словакия, Чехия, Унгария, Румъния, Сърбия, Хърватия, Полша, Австрия и България. ► Рекламната мрежа предоставя възможност за реклама на уебстраниците в непрекъснато разширяващата се мрежа от портали и търсачки.

От първо лице**Най-важното, научено по време на образованието**

Най-важното, на което те учи образованието, е, че за да постигнеш нещо, трябва да работиш здраво. Доброто образование дава насока за бъдещото развитие в живота и в кариерата.

Ключова среща с човек, повлиял на кариерата ви

Може би най-голямо въздействие върху мен оказа собственикът на фирмата, за която работих, преди да постъпя в Etarget. Той е чуждестранен бизнесмен с богат опит и голяма проинчателност, който винаги виждаше по-голямата картина на нещата. Много вдъхновяващ човек.

Най-важните качества, които трябва да притежава човек, за да заема вашата позиция

Трябва донякъде да задържиш поглед отгоре. Ако задълбаеш във всички проблеми, с които се сблъскаш, само ще си загубиш времето и мотивацията. Но когато гледаш на нещата отвисоко, визията ти няма да се изкривява от

ежедневните неща, които трябва да се свършат.

Ключова позиция, довела ви до сегашния пост

Мисля, че позицията ми на управител в предишната компания, в която работих, изигра голяма роля за достигане на управлението на Etarget за България, където, вярвам, че ще постигнем големи успехи, защото фирмата има невероятен потенциал.

Най-трудното в управлението на хора

Самата работа с хора е най-трудната част. Всеки човек, всеки служител има своя индивидуалност. Като управител трябва да уважаваш това. А добрият управител знае как да използва различията, така че и компанията, и служителите да са удовлетворени.

Компромиси, направени, за да стигнете до днес

Най-разпространените компромиси, които вярвам, че всеки прави, когато иска да има успех, са компромисите със свободното време и личния живот. **И**

“100-те най-влиятелни жени” е годишна класация на в. “Пари”, изготвена по методология на шведската медийна група Bonnier, собственик на изданието. Оценката на жените е извършена по четири критерия, два от които са свързани с личността им, а другите със сферата, в която са ангажирани. Максималният брой точки, който може да получи всяка жена в класацията, е 80. Първите десет победителки по влияние бяха определени от жури от десет известни мъже. Повече за проекта “100-те най-влиятелни жени” можете да прочетете в списанието и на 100women.pari.bg

Банките не са бизнес само за мъже

Изпълнителният директор на МКБ Юнионбанк Мария Илиева е една от жените в българската банкова система, която разчупва клишето за мъжкия свят на парите

„Да управляваш банка всъщност е много лесно, защото единствената стока, с която се работи, са парите”, споделя с усмивка главният изпълнителен директор на МКБ Юнионбанк Мария Илиева, която зае 34-то място в класацията на в. „Пари” „100-те най-влиятелни жени”. Звучи адски просто от устата на жена, която е участвала в реструктурирането на три банки, а в момента управлява активи за над 1.7 млрд. лв. Още повече след като вече ни е признала, че никога не е искала да става банкер. Мечтата ѝ била да се занимава с класическа музика, но операцията на гласните струни не ѝ позволява да я реализира.

В масовото съзнание банкерството и до днес се въз-

приема като мъжка професия. Един поглед по върховете на българските банки обаче е достатъчен, за да се види, че някак неусетно то се е оказало изключително успешно професионално поприще за жените у нас. Мария Илиева, Виолина Маринова (ДСК), Мая Георгиева (ПИБ), Емилия Миланова и Петя Димитрова (Пощенска банка) - това са само част от дамите във висшия мениджмънт на банковата система.

„На един банков форум в Австрия ме попитаха как така в България има толкова много жени, ръководещи банки”, разказва Мария Илиева. Според нея обяснението е в принудителната еманципация по времето на социа-

лизма, която поставя мъжете и жените заедно в мината, заедно във всяка сфера от живота. По думите ѝ става дума за чисто демографска причина и културна особеност на държавите от Централна и Източна Европа. „България и Унгария са сред страните, в които нежният пол заема доста високи длъжности. Докато и сега, ако отидете във Виена или Лондон, присъствието на мъжете в управлението на банките е около 80% и е характерно дори за най-обикновените клонове”, казва Илиева.

Своя път към високия пост Мария Илиева описва кратко - „вероятно съм била на правилното място в подходящото време, по подходящия начин. Всеки път, когато съм

От първо лице

1 Жена, която ви вдъхновява

- Майка Тереза

2 Любима храна

- Шоколад

3 Любима кола

- Audi Q7

4 Таблет, Киндъл или хартия?

- За самолета - Киндъл, а вечер - книга

израствала в кариерата, водещият ми мотив не е бил да ставам началник, а да имам свободата да правя нещата по „моя” начин.” Определя себе си като човек, който не се страхува да изказва мнението си.

Събносната несъбносната мечта

Невъзможността да сбъдне мечтата си да се занимава с оперно пеене праща Мария Илиева във финансите. Завършва икономическо образование в УНСС, след което е разпределена в държавната спедиторска фирма „Деспред”. Там работи като представител на DHL. Премества се в транспортния отдел на една от фирмите, клиенти на DHL. Впоследствие нейни бивши колеги от летището създават частна фирма, в която Мария Илиева ста-

► Всеки път, когато съм израствала в кариерата, водещият ми мотив не е бил да ставам началник, а да имам свободата да правя нещата по „моя” начин

ва главен счетоводител и акционер. Печели пари от продажбата на дела си и през 1994 г. заминава да учи в Англия, в Американския колеж в Ричмънд.

Среща с непозната

Пълят ѝ към банковия сектор е типичен „черен лебед”, както би се изразил Насим Никълъс Талеб - събитие, което не може да се предвиди с рационални средства. На връщане

от Англия случайно среща в самолета една дама, която е представител на френското консулство у нас. Илиева по това време е в зимна ваканция и основната мисъл, която минава през главата ѝ, са плановете ѝ за любимите ѝ ски. Срещата обаче се оказва далеч по-съдбоносна. Жената, която повече никога не вижда, ѝ казва, че BNP Dresdner Bank търси служители за офиса си в София.

СНИМКИ МАРИНА АНГЕЛОВА

От счетоводител до директор

Когато започва работа там като счетоводител, тя е третият човек във финансовата институция - „имаше секретарка, ИТ специалист и аз”, спомня си с усмивка Мария Илиева. Дълго чаканият главен счетоводител така и не дошъл и се налага тя да замине на обучение в Германия, а след това и във Франция, за да поеме

поста.

„И видях, че е много лесно, защото единствената стока беше пари, а преди това в транспортната фирма се занимавах с различни дейности - транспортиране, работа с магазини, търговия на дребно и едро, боравене с поне 20 валути.”

За седем години в BNP Dresdner Bank Мария Илиева изминава пътя от главен счетоводител до ръководи-

тел на частното банкиране. Следват ръководни постове като управлението на Нурovereinsbank, собственост на Bank Austria, изпълнителен директор „Банкиране на дребно” в Биохим, интегрирането ѝ с Хеброс банк и консолидация с Булбанк.

Този сериозен опит, който има Мария Илиева зад гърба си, е забелязан и от новите собственици на

Хобита И bankerите имат свободно време

► Когато се връща назад във времето, Мария Илиева вижда много предизвикателства, пред които се е изправяла и с които се е справяла. Някъде между тях открива йогата. Още във времето, когато работи в Биохим, докато колегите ѝ обядват, тя прави упражнения и релаксира.

► Постепенно йогата се превръща за нея във философия, „начин как човек да живее по-добре и да използва по-пълноценно потенциала си”. Казва, че е полезна както в служебните, така и в семейните отношения. „Прави те по-спокоен и концентриран.”

► С гордост заявява, че не седи по 18 часа на работа. Организира деня си така, че отлично да управлява банката, но и да има време за семейството си, за 13-годишния си син, за ски и разходки в парка. А за финансовото дело, въпреки че не е най-голямата ѝ мечта, казва, че е интересна и динамична работа. „Човек може да израсне като личност, където и да се намира”, убедена е Мария Илиева.

” В идеалния случай 50% от хората са жени и те трябва да имат свои представители, които да знаят тази половина от обществото как мисли, как взима решения и т.н. В противен случай има липса на комуникация. От тази гледна точка съм привърженик на квотите за жени в управлението, които някои страни вече въвеждат

Мария Илиева,
изп. директор на МКБ Юнионбанк

МКБ Юнионбанк, които ѝ отправят покана да оглави банката като главен изпълнителен директор. Задачата е - от финансова институция, която кредитира основно малки и средни предприятия, банката да се развие до универсална, предлагаща услуги както на физически лица, така и на големи корпоративни клиенти.

Мария Веромирова

ОПИТЪТ е ВСИЧКО

Няколко пъти в банковата си кариера Мария Илиева се оказва в изходна позиция и се налага да развива бизнеса „на зелено”

Банковата кариера на Мария Илиева започва именно от BNP Dresdner Bank, където прекарва 7 години на различни позиции - от главен счетоводител до ръководител на частното банкиране. До деня, в който с нея се свързва хедхънтингова компания, която търси изпълнителен директор „Банкиране на дребно” и член на съвета на директорите на банка, навлизаща тепърва в България. Става дума за Bank Austria, част от германската HVB Bank.

Чистото любопитство я изпраща на интервю във Виена, за да разбере кой е новият конкурент, който идва в страната, и какви са целите му. Разочарована от непрофесионалния начин на провеждане на конкурса - липса на конфиденциалност (всички кандидати пътуват в един самолет заедно), тя си тръгва оттам убедена, че няма да ѝ се обадят. Заради начина, по който се държала на интервюто. „Почти се скарах с интервюиращия”, разказва Мария Илиева

Един срещу седем

За високия пост в Bank Austria кандидатстват тя и 7 мъже. „Те се конкурираха помежду си, а аз само със себе си”, разказва Илиева. „Ако се състезавам с жени, ми е много по-трудно, защото използваме едни и същи инструменти и оръжия.” Мъжете обаче често подценяват жените, не ги смятат за силна конкуренция и не се защитават от тях: „Това е много сериозно предимство за

всички представители на нежния пол. Докато мъжете разберат, че са сбъркали в преценката си, вече е късно, жените са използвали своето оръжие.” Така и става. Два месеца след злополучното интервю във Виена получава обаждане, че е одобрена, и плик с оферта да поеме управлението на Нурovereinsbank в България. „Това беше предложение, което не можеше да се откаже.”

И всичко отначало...

Когато поема управлението, банката няма нито клонове, нито карти и 50-60 души персонал. И така след BNP Dresdner Bank, където започва да развива дейността на банката „на зелено”, отново се оказва в почти изходна позиция. Два месеца, след като започва работа, Банк Аустрия финализира сделката по покупката на банка Биохим и Мария Илиева като изпълнителен директор „Банкиране на дребно” поема и управлението на всичките 220 клона на новопридобитата финансова институция и хората в тях. „Стресът беше огромен, беше трудно, много продукти, много повече хора, различна фирмена култура.” Но това я мобилизира, а основното ѝ предимство е, че преди това е работила само за европейски институции.

Следва реструктуриране и реорганизиране на дейността. Две години по-късно се случва и придобиването на Хеброс банк. На дневен ред е интеграцията между две подобни като профил банки и в този процес Мария Илиева взема дейно участие. Опитът, който придобива, се оказва изключително ценен. И когато крайт вече изглежда близо, на хоризонта се задава нова консолидация - този път с Булбанк.

Различното И в банковия свят жените са от Венера, а мъжете от Марс

► „Прилагам различни подходи в бизнеса, когато преговарям с мъже и с жени. За да убедя представител на силния пол, наблягам повече на рационалните неща, говоря по-кратко, по същество и с цифри. ► Мъжете са хора на действието, по-решителни и смели. При тях мисълта е водеща, докато при жените има повече емоция”, разкрива женската си тактика Мария Илиева. Според нея няма по-силно от женската интуиция. ► Цитира проучвания за взимане на решение за бизнес, които показват, че дори когато става въпрос за големи суми пари, пра-

вилният избор не се прави на база рационални изчисления.

► Водещи са първото впечатление, емоцията, чувствата, споделя Мария Илиева. „Жените в това отношение са по-добри, по-лесно могат да предвидят тази част от вземането на решение, защото боравят по-лесно с тази материя.

► Ако не емоцията, интуицията е тази, която помага за вземането на правилно решение.” Самата Мария Илиева го е изпробвала върху себе си. Усеща кое решение не е добро и започва да търси факти, за да си докаже и по рационален начин, че е права. ► Опитът ѝ от последните 15 години показва, че случаите, в които се е излъгала при вземането на решение по този начин, са много малко.

Препоръчано от **КНИЖАРНИЦИ ПИНГВИНИТЕ®**

Къде ми е „Елементът“

Книгата на Кен Робинсън насърчава да търсим призиванието си

Сещате ли се за онези хора, които толкова обичат работата си, че се намират в пълна хармония със себе си? Ааа, един от тях сте... Ако е така, открили сте своя елемент, стихията - точката на съприкосновение между природните дадености и личните предпочитания.

Но ако работният ден ви остава напълно изцедени и не ви носи капка удовлетворение, можете да разлистите „Елементът“ на Сър Кен Робинсън, специалист в областта на творческото мислене, образованието и иновациите. Привържениците на TED Talks със сигурност познават известната му реч „Убиват ли училищата креативността?“, в която той постави въпроса за реформата на образователната система, така че тя да не подкопава, а да стимулира творчеството. „Елементът“ е написана в същия анекдотичен стил, който Робинсън използва в TED Talks. Ще бъде от интерес и за днешните родители, студенти, учители и педагози.

Доброто за мен е добро за всички

Робинсън написва книгата, за да предложи по-богата визия за човешките способности и творчество и да обрисова ползите от това да се свържем правилно с личните си таланти и страсти. „Да бъдеш в своя Елемент означава две неща“, казва Робинсън. „Първото е, че правиш нещо, за което притежаваш природна дарба. (...) Но не е достатъчно да сте добър в нещо. Ако обичате нещо-

Понятие Елементът включва:

- ▶ Отличителен талант
- ▶ Начин да го изразим
- ▶ Подкрепа и поле за изява на този талант
- ▶ Ментори и наставници
- ▶ Място за упражняване и гоняне на грешки
- ▶ Образователна система, насочена към индивида
- ▶ Връзки с други, които имат същите страсти
- ▶ Ролята на отношението и късметата
- ▶ Вярата, че има много повече възможности да открием своя елемент и че никога не е твърде късно да започнем

то, което правите, то това е мястото, което наричам Елементът... Когато го намерите, никога няма да ви се наложи да работите повече.“ Според Робинсън важно е всеки от

нас да намери елемента си, защото развитието на света, бъдещето на обществото и институциите ни зависят все повече от него.

Елементът на другите

Авторът цитира десетки примери на хора, които са намерили най-доброто в себе си и в другите чрез приемане на по-богата представа за човешките възможности. Той илюстрира идеята си с вдъхновяващи истории на най-различни хора: от Пол Маккартни до Мат Грьонинг - създателя на семейство Симпсън, от Мег Райън до Джилиан Лин - хореограф на „Котките“ и „Фантомът от операта“, и други, сред които бизнес лидери и спортисти. Робинсън настоява, че никой от тези хора не е имал „перфектен“ живот. Но всеки от тях е имал перфектни моменти в живота си - моменти, в които те са били едно с елемента си.

Когато сме в стихията си, ние сме дълбоко в сърцето на елемента. Ставаме фокусирани, с ясни намерения, даваме най-доброто от себе си. Това състояние е видимо при творците и спортистите, при които различните части от живота не се възприемат изолирани едни от други, а си взаимодействат.

Образованието и креативността

Според Робинсън образователната ни система не помага на хората да открият и реализират талантите

си, даже често има обратен ефект. В един от примерите авторът разказва как Пол Маккартни обичал музиката, но докато бил ученик, никой не открил у него музикален талант. Маккартни даже искал да постъпи в хора на Ливърпулската катедрала, но не го приели, защото счели, че не пее добре. По-късно именно този хор изпълнил две класически композиции на Пол.

В прочутата си реч пред TED Робинсън казва: „Образованието креативността е толкова важна, колкото и грамотността“. И все пак ре-

формата на образованието не е точно в центъра на книгата. Целта на автора е да покаже каква роля може да изиграе (или да не изиграе) образованието в откриването на елемента на всеки човек.

Ако се надявате „Елементът“ да ви даде точни инструкции как да намерите призиванието си, ще се разочаровате. Въпреки това всеки, който иска да го открие или се чувства отговорен за развитието на образованието, ще се радва да използва идеите на книгата.

Теогора Мусева

„Трябва да си готов да сгрешис, за да направиш нещо оригинално. С годините децата губят своя капацитет да грешат. Образователната ни система се гради на идеята, че грешките са най-лошото нещо, което можеш да направиш. И резултатът е, че се отнема креативният капацитет на хората

Сър Кен Робинсън през TED Talks

Визитка Кой е Кен Робинсън

▶ Сър Кен Робинсън е специалист в областта на творческото мислене, образованието и иновациите. Консултирал е правителството на САЩ, редица гържави в Европа

и Азия, работил е с международни агенции, компании от списъка Fortune 500, културни организации. През 1998 г. е начело на Националната комисия по творческия потенциал, образованието и икономиката в правителството на Великобритания. Изиграва водеща роля в разработването

на стратегия за творческото и икономическото развитие като част от мирния процес в Северна Ирландия. През 2003 г. получава званието кавалер на ордена на Британската империя от кралица Елизабет II за своите постижения в областта на креативността, образованието и изкуствата.

▶ Топ 5 на най-продаваните книги в книжарници „Пингвините“

1 Любовни упражнения

Съставител: Ваня Щерева
Издател: Мавзолея, 2011

▶ Известни хора в България като Любен Дилов-син, Нику Кънчев, Димитър Павлов и др. разказват за любовта, а Ваня Щерева - за всеки от тях. Какво превърна сборника в най-продаваната книга ли? Може би празниците на любовта, идеята на изданието или любовитството на читателя към известните участници в него?

2 Стъкларят от Мурано

Автор: Марина Фиорато
Издател: Кръгозор, 2011

▶ „Препоръчвам тази книга на всички, които са романтици по душа“ - това е коментарът за книгата на един от клиентите на „Пингвините“. Друг пише, че е очарован от толкова романтика, исторически изследвания и красота. А трети - „историческата част е по-скоро вълнуващо приключение, а Венеция е навсякъде!“

3 TILT Началото

Автор: Любен Дилов-син
Издател: Enthusiast, 2011

▶ Любав като на филм или „история за филмите, в които ни вкарва любовта“ (Любен Дилов-син). Книгата ще ви разкаже какво се случва преди и след действието на екрана. Освен това ще допълни прегледа за аспектите на съвременния филмов маркетинг.

4 Петдесет велики разказвачи

Издател: Кронос, 2011

▶ Доказани във времето майстори на словото са включени в двутомния сборник „Петдесет велики разказвачи“. Различни по тематика, звучене и стил, но обединени от противоречивата същност на човешката душа и нейните проявления.

5 Речта на краля

Автор: Марк Лог
Издател: Intense, 2011

▶ Егва ли има много хора, които все още не са чули за „Речта на краля“. В книгата е истинската история, написана от внука на Лайънъл Лог въз основата на дневниците и архивите на терапевта по говор, който спасява крал Джордж VI.

Всеки месец вестник „Пари“ заедно с книжарници „Пингвините“ ще представя книга, която смятаме, че си заслужава да прочетете. Тук ще подберем полезни заглавия, такива, които дават ценно знание, разказват добри истории или пък помагат да се усъвършенствате. Публикуваме и класация на петте най-продавани заглавия за последния месец.